

ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΕΣ

Σπύρος Π. Ντουράκης

Καθηγητής Παθολογίας-Ηπατολογίας

Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική

Ιπποκράτειο Γ.Π.Ν. Αθηνών

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ

- Νέκρωση και φλεγμονή του ηπατικού παρεγχύματος
- Οξεία: < 6 μήνες
- Χρονία: > 6 μήνες

ΙΟΙ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

ΙΟΣ	ΧΡΟΝΙΟΤΗΤΑ (%)
A	0
B	5-10
C	> 85
D	45
E	0
F	ΟΧΙ
G	ΟΧΙ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΙΩΝ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

ΙΟΙ		ΜΕΓΕΘΟ Σ (Kb)	ΠΕΡΙΒΛΗΜΜΑ	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ
HAV	RNA	7,5	-	Picornia
HBV	DNA	3,2	HbsAg	Hepadna
HCV	RNA	9,4	+	Flavi
HDV	RNA	1,7	HBsAg	Plant
HEV	RNA	7,5	-	Calici

ΑΙΤΙΑ ΟΞΕΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

- Οξεία ιογενής ηπατίτιδα (HAV, HBV, HCV, HDV, HEV)
- Ηπατίτιδα από ηπατιτιδομιμητικούς ιούς (CMV, ιός Epstein-Barr, ιός της ιλαράς και ερυθράς, parvo, herpes 6 κλπ)
- Φάρμακα, τοξικές ουσίες, βότανα
- Ισχαιμική ηπατίτιδα
- Αυτοάνοσες
- Κρυψιγενής 5-10% (φάρμακα, βότανα, ιοί, αυτοανοσία)

Η ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΟΞΕΙΑΣ ΙΟΓΕΝΟΥΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

- Είναι παρόμοια σε όλες τις ιογενείς ηπατίτιδες
- Ποικίλλει σε σοβαρότητα
  - ασυμπτωματική
  - ανικτερική (διατρέχει ως ίωση χωρίς ίκτερο)
  - ικτερική
  - κεραυνοβόλος

ΤΑ ΚΛΙΝΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΟΞΕΙΑΣ ΙΚΤΕΡΙΚΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

- Είναι τέσσερα:
  - της επώασης
  - το προϊκτερικό
  - το ικτερικό
  - της ανάρρωσης

ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

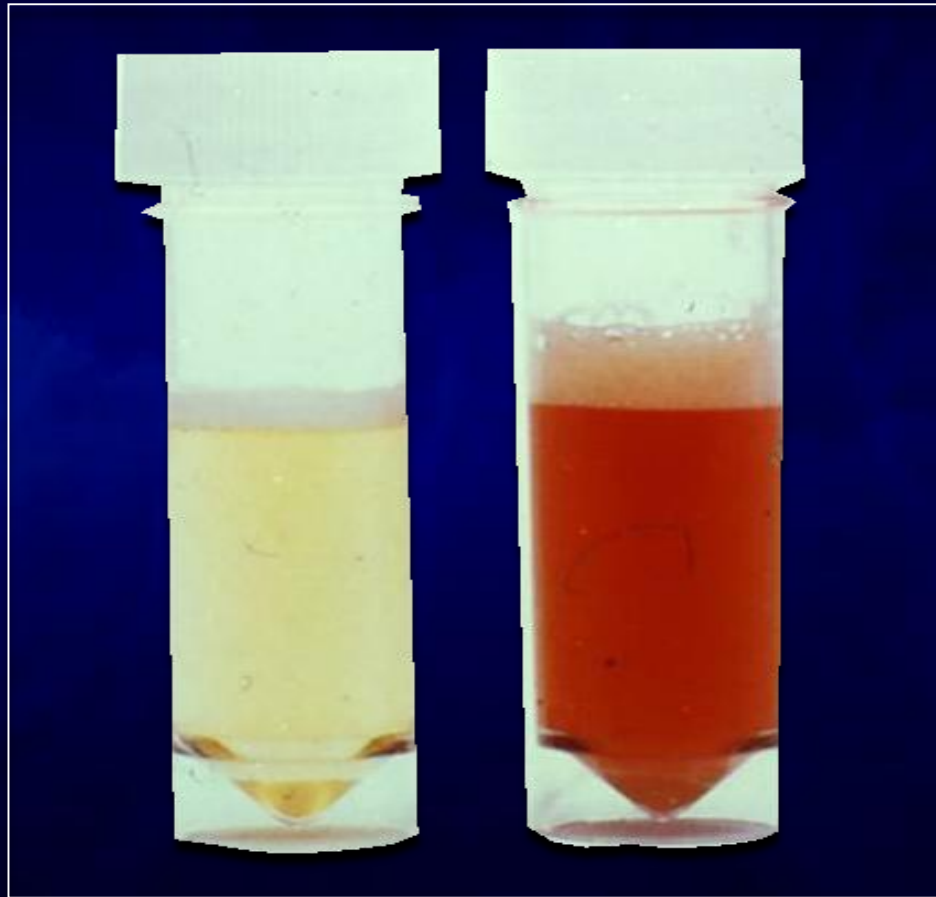
- Αδυναμία, καταβολή, ανορεξία, ναυτία, έμετοι, μυαλγίες, αίσθημα βάρους στο δεξιό υποχόνδριο, αρθραλγίες, πυρετός, αποστροφή στο κάπνισμα.
- Όταν εμφανιστεί ίκτερος, τα συμπτώματα συνήθως υποχωρούν.

ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

- Ελαφρά ή μέτρια διόγκωση του ήπατος, που είναι ευαίσθητο στην ψηλάφηση και επίκρουση
- Σπληνομεγαλία (10-20%)
- Ίκτερος και υπέρχρωση ούρων

IKTEPIKA OYPA

ΙΚΤΕΡΙΚΟΣ ΑΣΘΕΝΗΣ

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΟΞΕΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

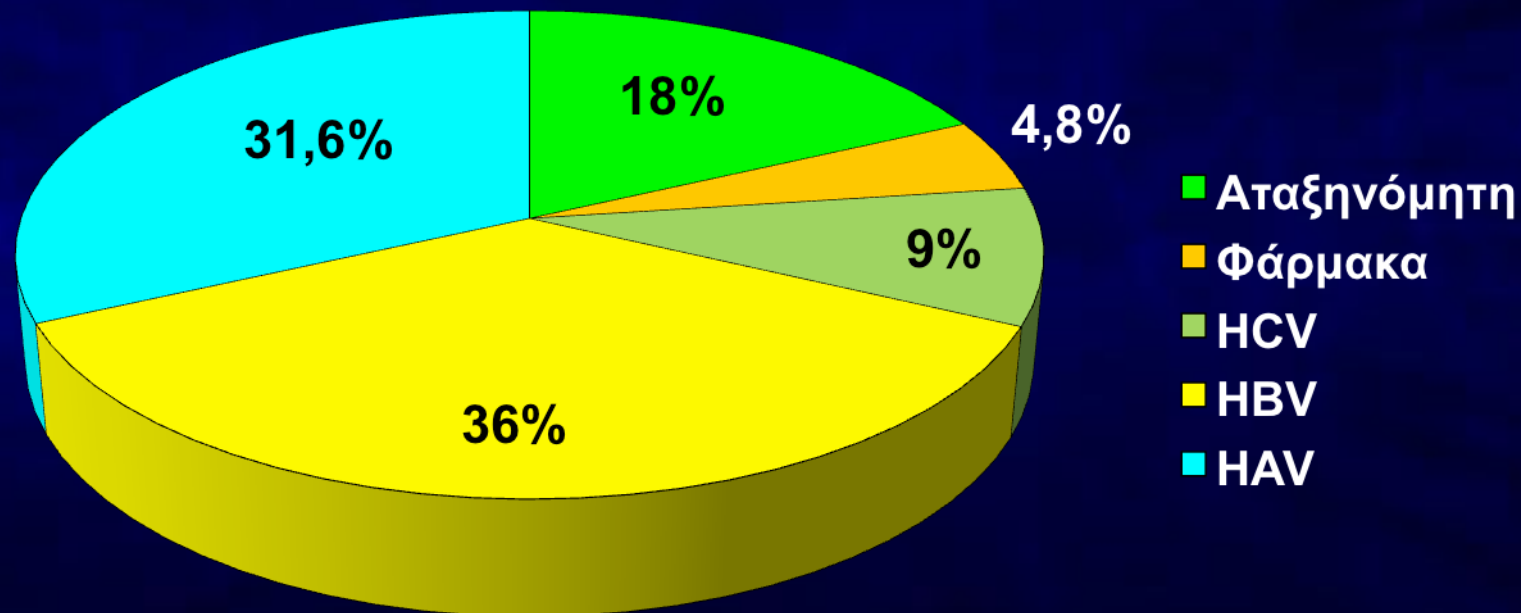
✓ ALT > 10 ΧΑΦΤ

- Ικτερική και μη.
- Σε ανικτερική, προσοχή σε εξωηπατικές αυξήσεις.
- **Η βαρύτητα** από τον X. Quick.
- **Αιτία:** ορολογικώς, ιστορικό, λοιπός έλεγχος.
- Ιστολογική εξέταση σε κρυψιγενή ή παρόξυνση

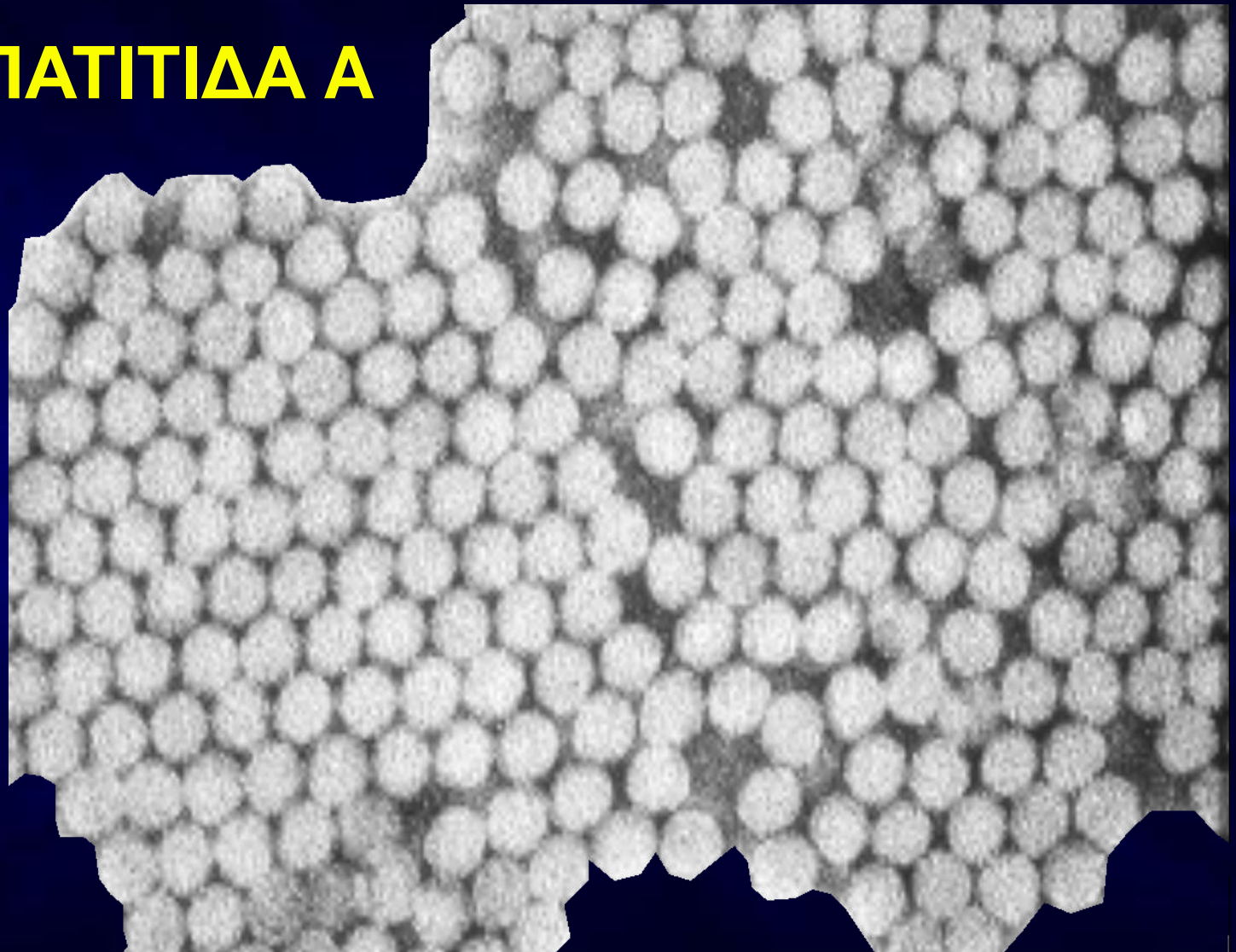
ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΟΞΕΙΑΣ ΙΟΓΕΝΟΥΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

- Αντι-HAV IgM
- Αντι-HBc IgM (+/- HBsAg)
- Αντι-δ IgM
- Αντι-HCV
- IgM αντισώματα ηπατοτρόπων ιών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΟΞΕΙΑΣ ΙΚΤΕΡΙΚΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β' ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α

- Παγκόσμιο πρόβλημα Δημόσιας Υγείας
  - Ταξίδια σε ενδημικές περιοχές
  - Μέσω εργαζομένων σε τρόφιμα
  - Επαφή με πάσχοντα
- Σε ενήλικες συμπτωματική (ικτερική 50%, κεραυνοβόλος 1-2%)
- Το 1/3 των περιπτώσεων οξείας ικτερικής ηπατίτιδας στο Ιπποκράτειο Αθήνας

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α

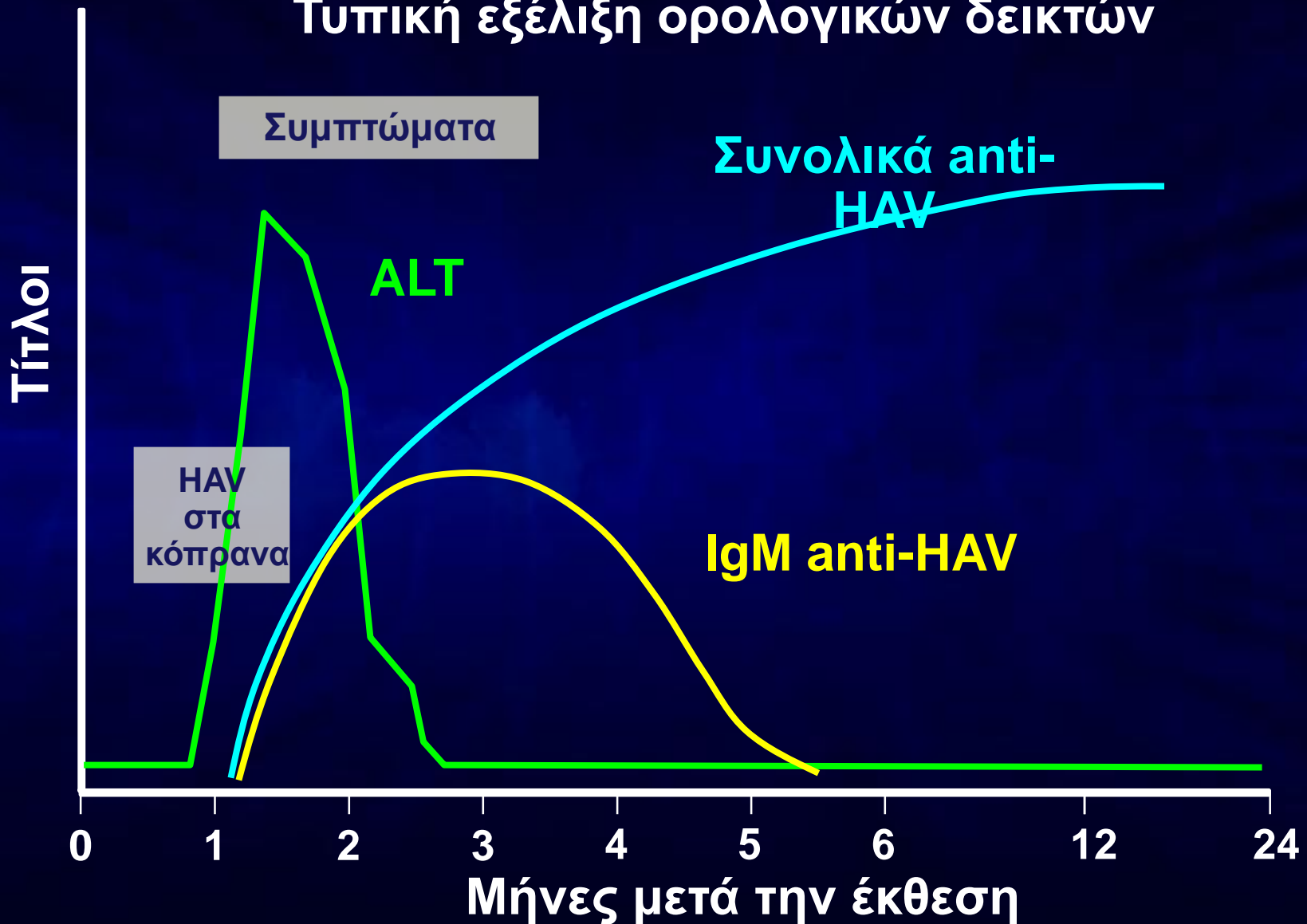
- **Στενή προσωπική επαφή**
(π.χ. Οικιακή έκθεση,
σεξουαλική επαφή (στοματο-πρωκτική επαφή),
βρεφονηπιακοί σταθμοί)
- **Μολυσμένη τροφή, νερό**
(π.χ. Μολυσμένα άτομα που επεξεργάζονται τρόφιμα,
ωμά οστρακοειδή)
- **Έκθεση σε προϊόντα αίματος (σπάνια)**
(π.χ. Χρήστες ενδοφλεβίων ουσιών,
μεταγγίσεις,
δερμοστιξίες (Τατουάζ)
Οδοντιατρική περίθαλψη)

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α

- Κυρίως κοπροστοματική
- Μετά την εκδήλωση του ικτέρου η μεταδοτικότητα υποχωρεί.

ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α

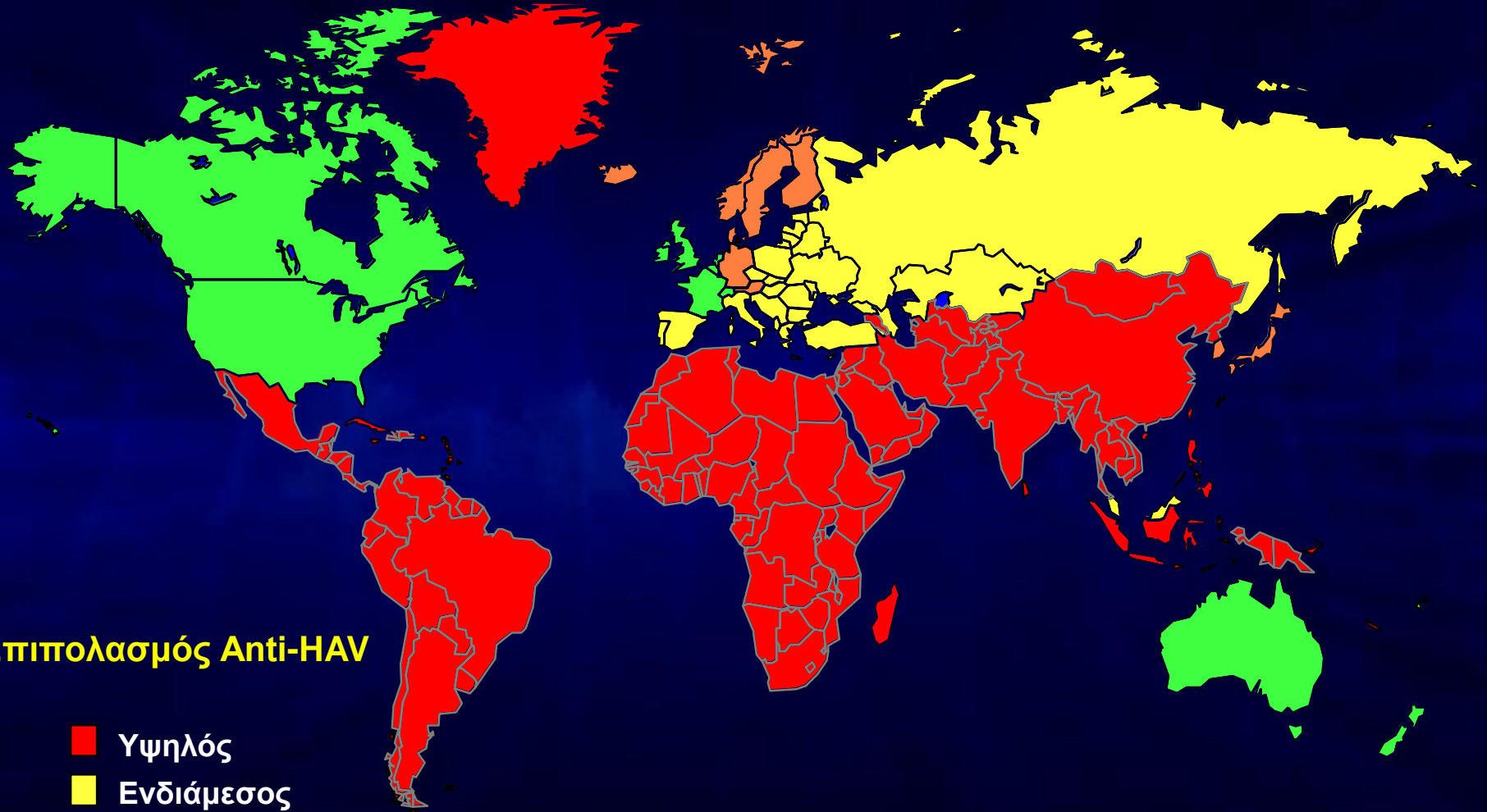
Τυπική εξέλιξη ορολογικών δεικτών

ΜΕΤΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΟΥ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α

- Τα περισσότερα κρούσματα φθινόπωρο και χειμώνα
- **Εξάπλωση:** κακές υγειονομικές συνθήκες και στενό συγχρωτισμό ατόμων.
- Στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει υπερενδημικό χαρακτήρα και όλα τα παιδιά έχουν προσβληθεί μέχρι την ηλικία των 10 ετών.
- Στις αναπτυγμένες χώρες είναι εκτεθειμένες στον ιό οι μεγαλύτερες ηλικίες που ταξιδεύουν.

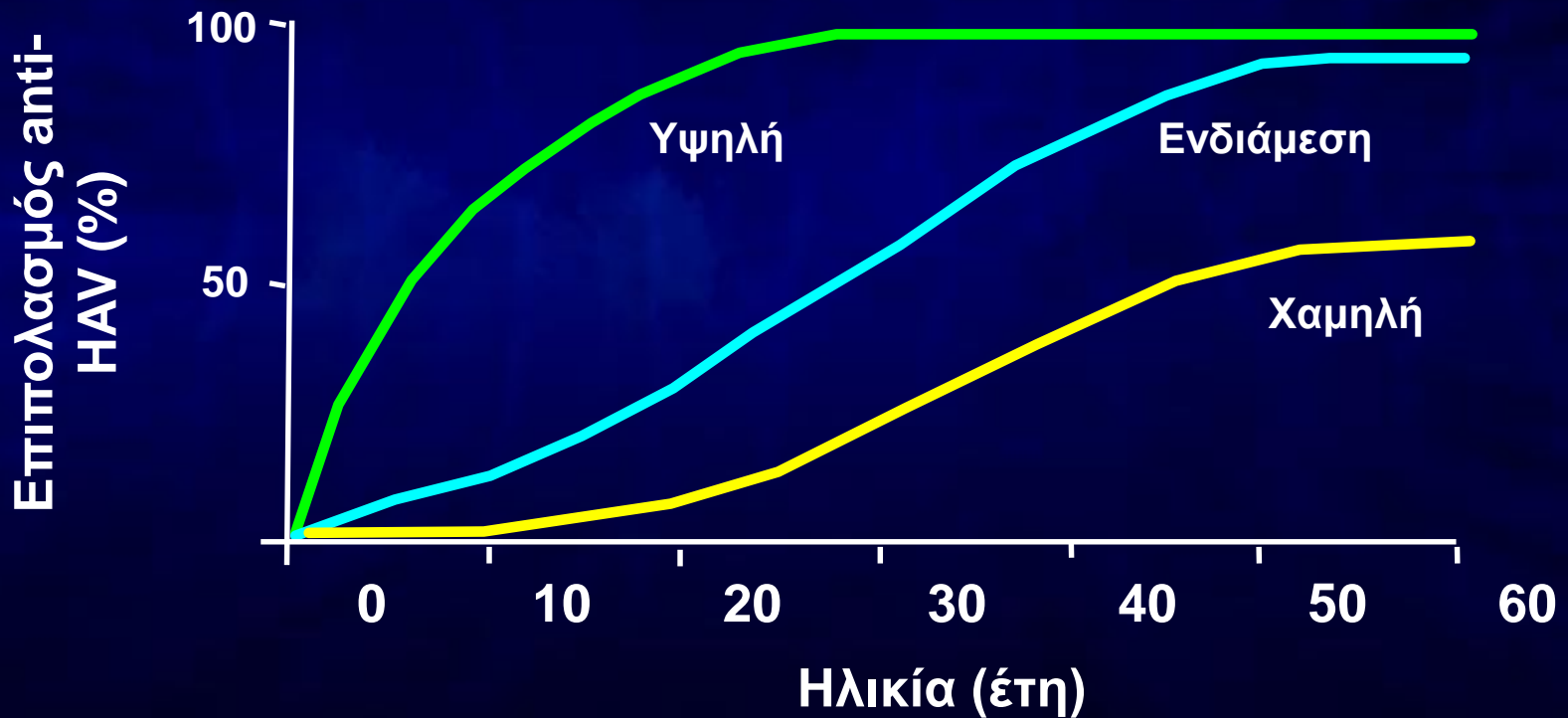
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΑΠΟ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α

Επιπολασμός Anti-HAV

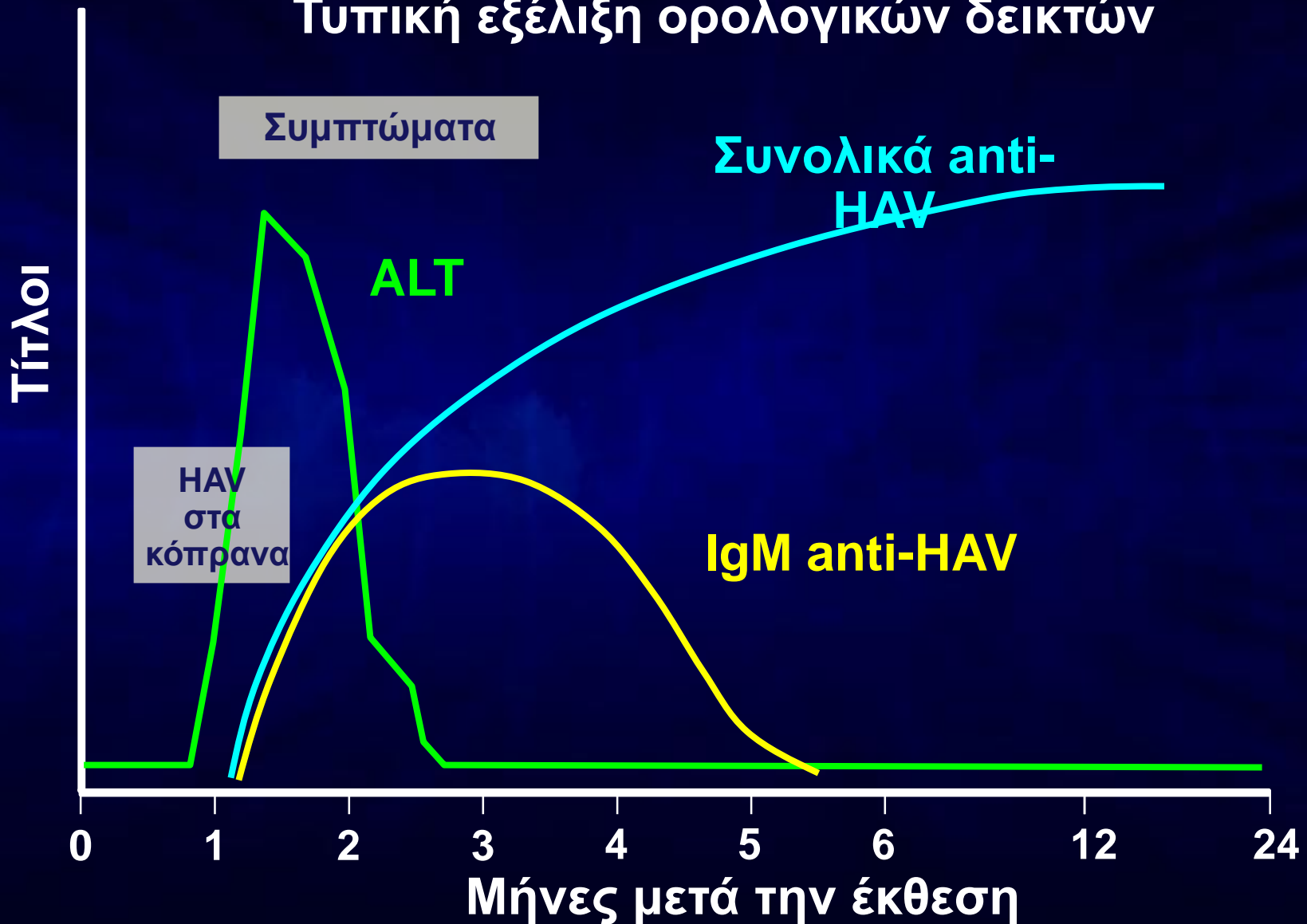
- Υψηλός
- Ενδιάμεσος
- Χαμηλός
- Πολύ χαμηλός

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΥΡΙΟΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΟΝ ΙΟ

ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΠΟ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α

Τυπική εξέλιξη ορολογικών δεικτών

ΤΟ ΚΛΙΝΙΚΟ ΦΑΣΜΑ ΤΗΣ ΟΞΕΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α

- Αφανής (Αντι-HAV IgM +, ALT κφ).
- Υποκλινική (Αντι-HAV IgM +, ALT +, Συμπτώματα -).
- Κλινική (Ανικτερική, Ικτερική, Κεραυνοβόλος).
- Εξαρτάται ιδίως από την ηλικία.
- Κλινικές εκδηλώσεις παρόμοιες με άλλες οξείες ηπατίτιδες

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α - ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

**Περίοδος επώασης
(ημέρες)**

- Κατά μέσο όρο **30**
- Εύρος 15-50 ημέρες
- Εξαρτάται από το ιικό φορτίο.
- Δεν εξαρτάται από την οδό μετάδοσης

**Ίκτερος
(ανά ηλικιακή ομάδα)**

- <6 έτη : <10%
- 6-14 έτη: 40%-50%
- >14 έτη: 70%-80%

Επιπλοκές

- Κεραυνοβόλος ηπατίτιδα (05-1,5%)
- Χολοστατική ηπατίτιδα
- Υποτροποιάζουσα ηπατίτιδα

Χρονιότητα

- Όχι
-

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Α

- Παθητική ανοσοποίηση:
  - γ-σφαιρίνη (0,02-0,06 ml/kg), ενδομυϊκά κάθε 6 μήνες
- Ενεργητική ανοσοποίηση:
  - Εμβόλιο από αδανοποιημένο ιό
- Πλύσιμο χεριών
- 1 min βρασμός του νερού και των τροφών

ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΜΒΟΛΙΟΥ

2 δόσεις

1η δόση

96%

ορομετατροπή

2η δόση

100%

ορομετατροπή

ΠΟΙΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α;

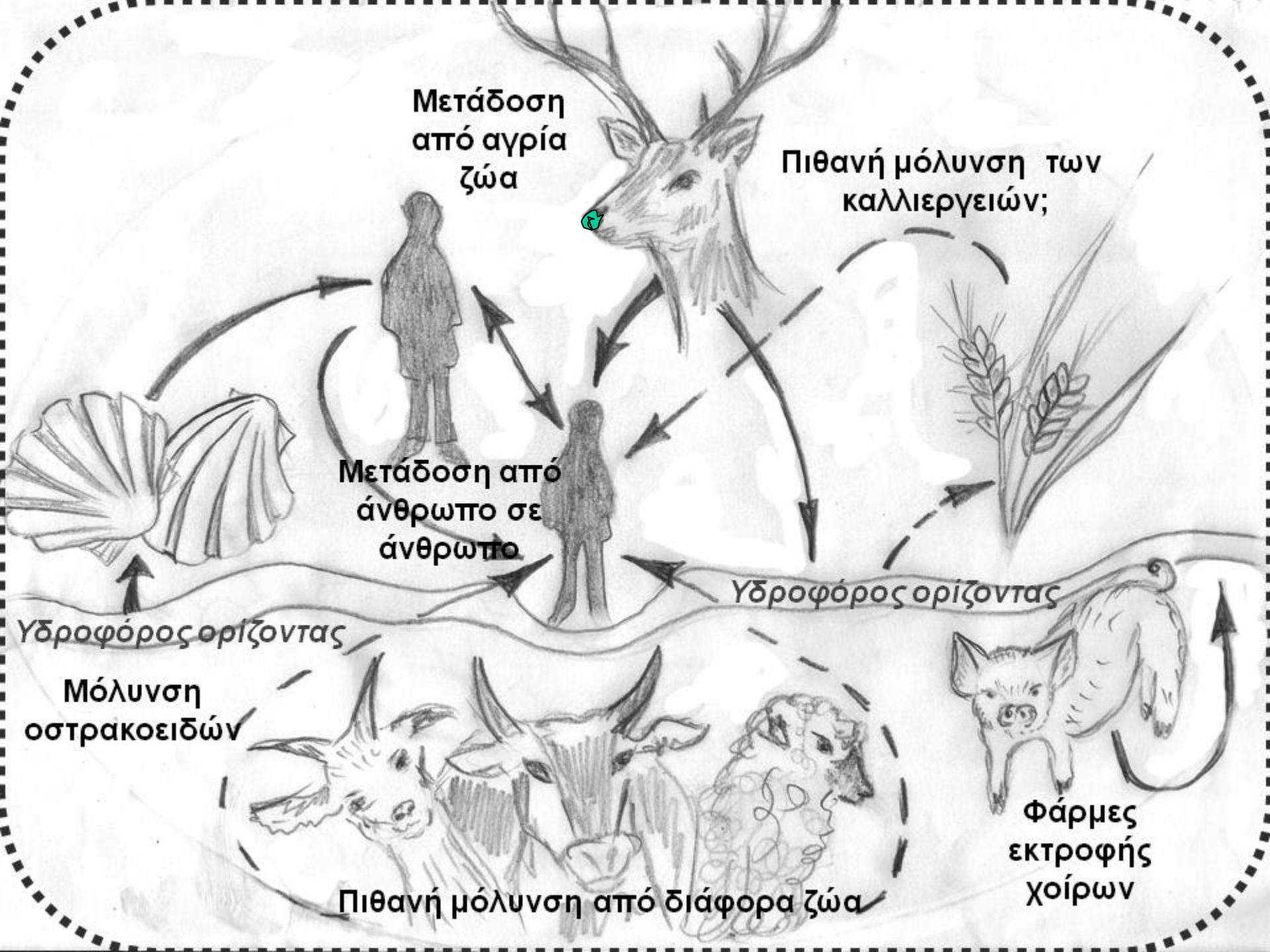
- Παιδιά και εργαζόμενοι στη φροντίδα παιδιών
- Ταξιδιώτες και μετανάστες (χώρες υψηλής ενδημικότητας)
- Κάτοικοι περιοχών με αυξημένη επίπτωση της νόσου
- Προσωπικό και τρόφιμοι ιδρυμάτων
- Εργαζόμενοι στα τρόφιμα
- Εργαζόμενοι στην καθαριότητα και στις αποχετεύσεις
- Υγειονομικοί
- Στρατιωτικοί
- **Χρόνιοι ηπατοπαθείς**, αιμορροφιλικοί
- Ομοφυλόφιλοι, χρήστες ναρκωτικών

Ο ΙΟΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Ε

- **RNA-ιός**, συγγενής με τους **calici-ιούς**.
- Σφαιρικός, 27-34 nm, μονής αλυσίδας, χωρίς περίβλημα.
- Ορατός με ανοσοηλεκτρονικό μικροσκόπιο (χολή, ήπαρ, κόπρανα).
- Εκφραση HEVAg στο κυτταρόπλασμα.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Ε

- Επιδημική: Ινδία, Αφρική, Μεξικό.
- Σποραδικές περιπτώσεις στη Δύση.
- **Αιμοδότες: αντι-HEV IgG (+) 1-5%.**
- Κοπροστοματική μετάδοση (νερό).
- Ζωνόσος (swine, sheep, rats)
- Επώαση 2-9 (μέση 6) εβδομάδες.
- Οξεία ηπατίτιδα. Συνήθως υποκλινική.
- Ομοιάζει με την ηπατίτιδα Α. Χολοστατική 50%.
- Θνητότητα 20% σε εγκύους.
- Μπορεί χρονία σε ανοσοκατεσταλμένους

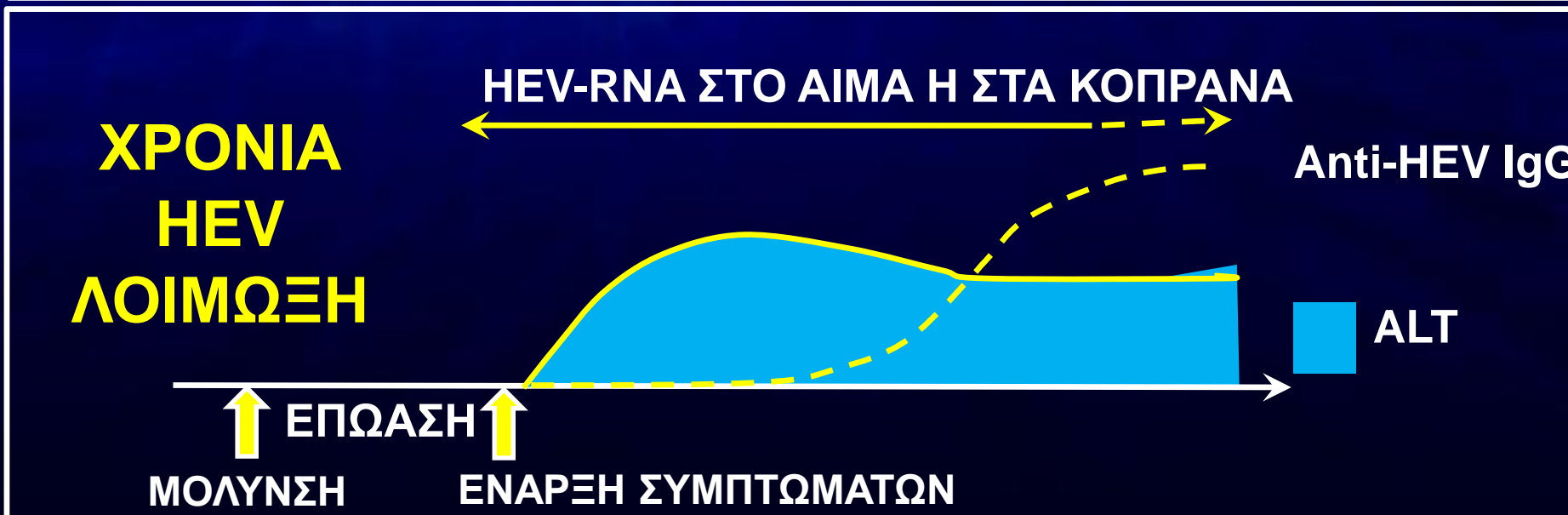
ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Ε

- Ορολογική: ANTI-HEV IgM, ANTI-HEV IgG (ELISA)
  - ΟΞΕΙΑ: αντι-HEV IgM & αντι-HEV IgG (+)
  - ΠΑΛΑΙΑ - ΙΑΘΕΙΣΑ - ΑΝΟΣΙΑ: αντι-HEV IgG (+)
- Ιολογική: HEV RNA

ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΟΞΕΙΑΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΕV

ΛΟΙΜΩΞΗΣ

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Ε

- **Παθητική ανοσοποίηση: γ-σφαιρίνη από ένδημική χώρα Πριν από την έκθεση**
  - Περιορισμός της βαρύτητας
- **Ενεργητική ανοσοποίηση: μελετάται**

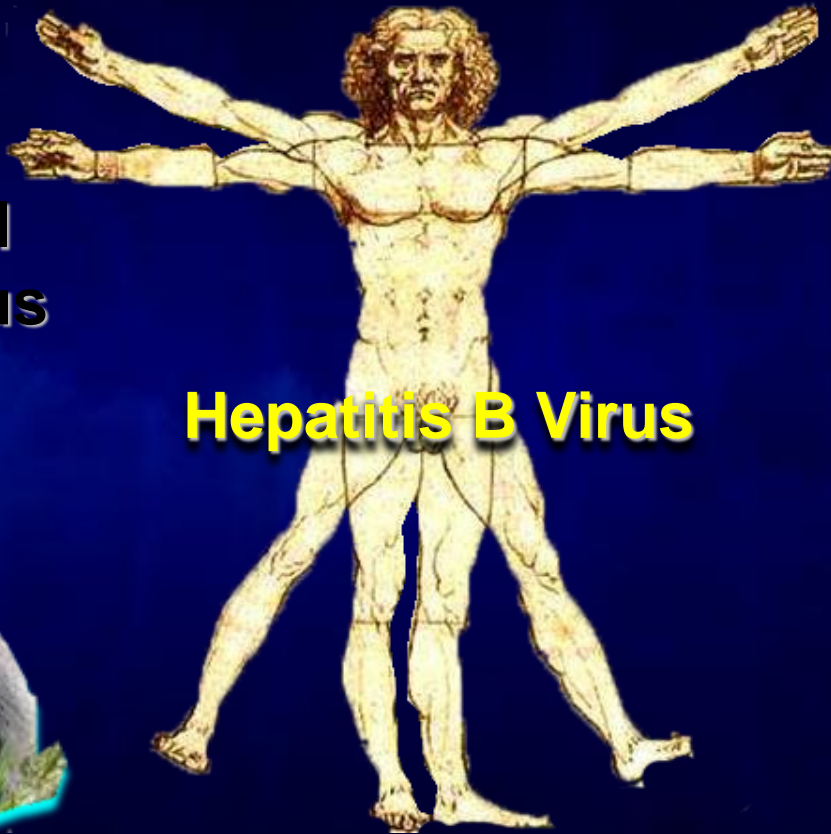
ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β – ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Περισσότερα από 2 δις άτομα έχουν μολυνθεί, παγκοσμίως
- 350 εκατομμύρια χρόνια λοίμωξη
- 100 φορές περισσότερο μεταδοτική από τον HIV
- Περισσότεροι από 1 εκατομμύριο θάνατοι ετησίως συνδέονται ευθέως με λοίμωξη από ηπατίτιδα Β

Oι Hepadna-ιοί

Tree Squirrel
Hepatitis Virus

Hepatitis B Virus

Duck
Hepatitis B Virus

Ground Squirrel
Hepatitis Virus

Woodchuck
Hepatitis Virus

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ HBV ΛΟΙΜΩΞΗΣ

Επιπολασμός HBsAg

>8 % - Υψηλός

2-7 % - Ενδιάμεσος

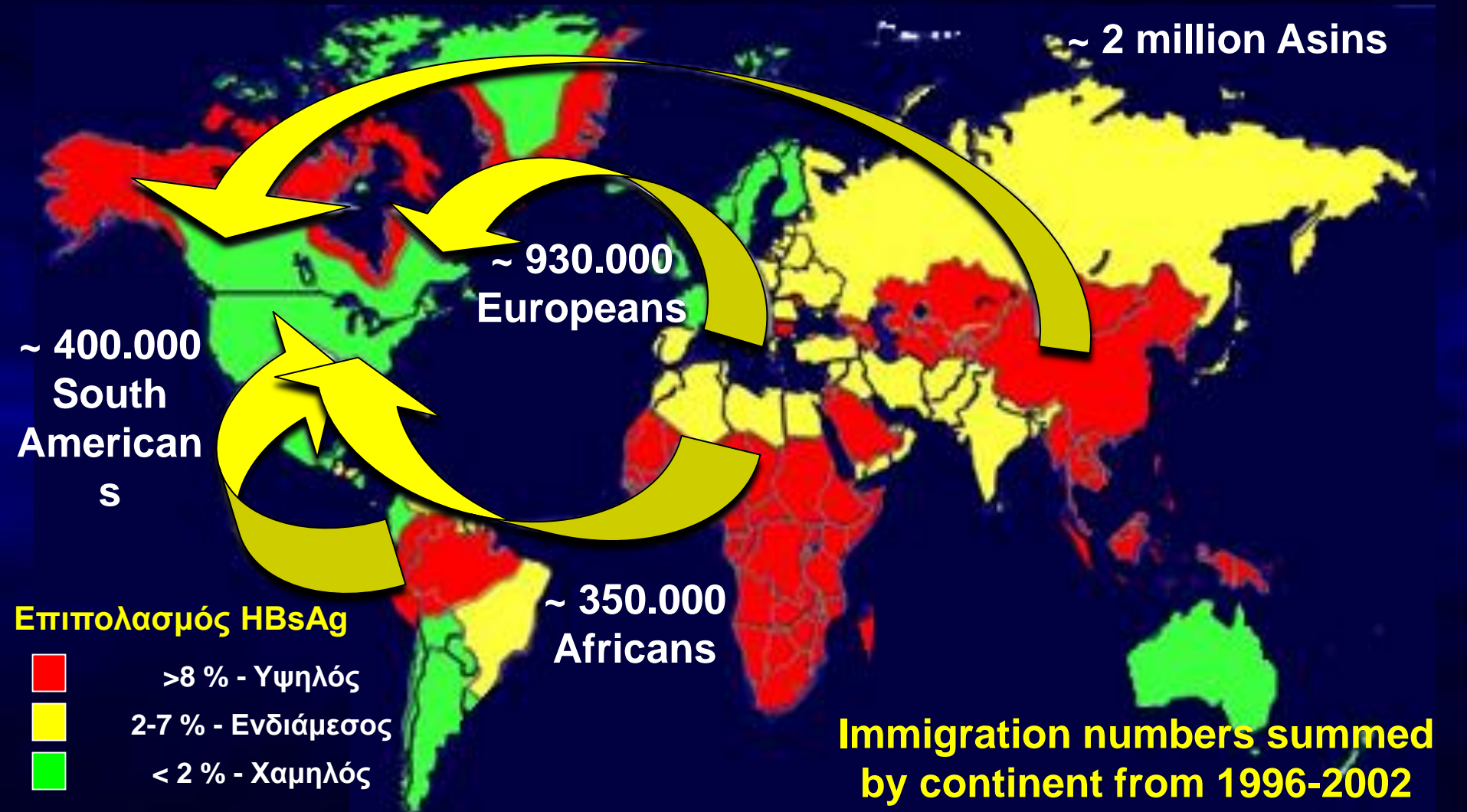

< 2 % - Χαμηλός

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Αιμοδότες-Νέοι: 0,14-0,53%
- Γενικός πληθυσμός: 2-3%
- Ομάδες μεγάλου κινδύνου: >3%

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

1. World Health Organization, Geographic Prevalence of HBsAg. Data from 1996 (unpublished)

<http://www.who.int/vaccines-surveillance/graphics/htmls/hepbrev.htm>. Accessed: September 13, 2004

2. 2002 Yearbook of Immigration Statistics.

<http://uscis.gov/graphics/shared/aboutus/statistics/IMM02yrbk/IMM2002list.htm>. Accessed: September 22, 2004

ΙΟΣ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β- ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ

- Σεξουαλική
- Παρεντερική
- Περιγεννητική
- 100 φορές περισσότερο μεταδοτική από τον HIV

ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Κοινότητες με κακές συνθήκες υγιεινής και χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο
- Οριζόντια ενδοοικογενειακή μετάδοση

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

- Επαγγελματίες υγείας
- Εργαζόμενοι σε διαγνωστικά εργαστήρια
- Εργαζόμενοι σε τομέα κλειστής φροντίδας ασθενών με χρόνιες παθήσεις
- Τρόφιμοι ιδρυμάτων
- Φυλακισμένοι και προσωπικό φυλακών
- Άτομα σε περιβάλλον φορέα του ιού
- Εκδιδόμενα άτομα
- Πολυμεταγγιζόμενα άτομα
- Ασθενείς σε αιμοκάθαρση
- Χρήστες ενδοφλεβίων ουσιών
- Εργαζόμενοι σε κέντρα υποδοχής προσφύγων και μεταναστών
- Εργαζόμενοι υπηρεσιών καθαριότητας και επεξεργασίας λυμάτων

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

- Ορολογικός έλεγχος (κυρίως)
- Ιαμμία (HBV DNA στον ορό)
- Τρανσαμινάσες
- Ιστολογία (φλεγμονή-ίνωση)

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΗΣ

Δείκτης	Κλινική σημασία
HBsAg	Χρόνια λοίμωξη
Anti-HBs	Ανοσία
HBeAg	Ενεργός πολλαπλασιασμός/ μολυσματικότητα
Anti-HBe	Μη ενεργότητα/ χαμηλή μολυσματικότητα (μόνο για το φυσικό στέλεχος), συμβατό με ιαιμία και μολυσματικότητα από τον προπυρηνικά μεταλλαγμένο ιό
Anti-HBc	Οξεία, χρόνια ή παρελθούσα λοίμωξη
Anti-HBc-IgM	Οξεία ή παροξύνσεις χρόνιας λοίμωξης

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

1^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg +
- HBeAg -
- Anti-HBc +
- Anti-HBe –
- Anti-HBs +
- Anti-HAV +
- Anti-HCV -

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

1^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg +
- HBeAg -
- Anti-HBc +
- Anti-HBe –
- Anti-HBs +
- Anti-HAV +
- Anti-HCV -
- Χρόνια HBV λοίμωξη. Άγνωστη μεταδοτικότητα (παρεντερικώς και όχι εντερικώς)
- Παλιά Α ιαθείσα
- Χωρίς έκθεση στον HCV

1ος ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ

- Έλεγχος και εμβολιασμός της πατρικής και δικής του οικογένειας
- Εργάζεται κανονικά
- Να γίνουν
  - τρανσαμινάσες
  - HBV DNA στο ορό (ιαιμία)
  - Αντι-HBc IgM ποσοτικός προσδιορισμός

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

2^{ος} ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ

- HBsAg -
- HBeAg -
- Anti-HBc +
- Anti-HBe –
- Anti-HBs +
- Anti-HAV -
- Anti-HCV +

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

2^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg -
- HBeAg -
- Anti-HBc +
- Anti-HBe –
- Anti-HBs +
- Anti-HAV –
- Anti-HCV +
- Παλιά HBV ιαθείσα
- Χωρίς ανοσία για την Α.
- Έκθεση στον HCV

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

2^{ος} εργαζόμενος

- Εμβολιασμός για Α
- Εργάζεται κανονικά
- Να γίνουν
  - τρανσαμινάσες
  - HCV RNA στο ορό (ποιοτικός προσδιορισμός)
  - Εάν +, ποσοτικός προσδιορισμός και γονότυπος

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

3^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg +
- HBeAg
- Anti-HBc
- Anti-HBe
- Anti-HBs
- Anti-HAV
- Anti-HCV

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

3^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg +
  - HBeAg
  - Anti-HBc
  - Anti-HBe
  - Anti-HBs
  - Anti-HAV
  - Anti-HCV
- Οξεία ή χρόνια HBV λοίμωξη

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

3^{ος} εργαζόμενος

- Έλεγχος και εμβολιασμός της πατρικής και δικής του οικογένειας
- Εργάζεται κανονικά
- Να γίνουν
  - τρανσαμινάσες
  - HBV DNA στο ορό (ιαιμία)
  - Αντι-HBc IgM ποιοτικός/ποσοτικός προσδιορισμός

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

4^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg -
- HBeAg
- Anti-HBc
- Anti-HBe
- Anti-HBs
- Anti-HAV
- Anti-HCV

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

4^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg -
- HBeAg
- Anti-HBc
- Anti-HBe
- Anti-HBs
- Anti-HAV
- Anti-HCV
- Δεν έχει χρόνια HBV λοίμωξη. Ούτε οξεία (μάλλον)

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

4^{ος} εργαζόμενος

- Αναζήτηση αντισωμάτων Anti-HBc + Anti-HBs .
- Μπορεί όμως και εμβολιασμός εάν ο έλεγχος είναι δύσκολος
- Εργάζεται κανονικά

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

5^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg -
- HBeAg -
- Anti-HBc +
- Anti-HBe +
- Anti-HBs +
- Anti-HAV +
- Anti-HCV -

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

5^{ος} εργαζόμενος

- HBsAg -
- HBeAg -
- Anti-HBc +
- Anti-HBe +
- Anti-HBs +
- Anti-HAV +
- Anti-HCV -
- Παλιά HBV, ιαθείσα
- Παλιά A, ιαθείσα
- Χωρίς έκθεση στον HCV

ΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

5^{ος} εργαζόμενος

- Να προσέχει μην εκτεθεί στον ΗCV
- Εργάζεται κανονικά

ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β

- Χωρίς κίνδυνο για τη Δημόσιο Υγεία
- Νομίατρος και γιατρός εργασίας να τους προστατέψουν από πιθανές διακρίσεις

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΣ

- HBsAg (+)
- Αντι-HBc (+)
- HBeAg (+) ή (-)
- Αντι-HBe (+) ή (-)
- HBV DNA άλλοτε άλλου τίτλου
- Αντι-HBc IgM άλλοτε άλλου τίτλου

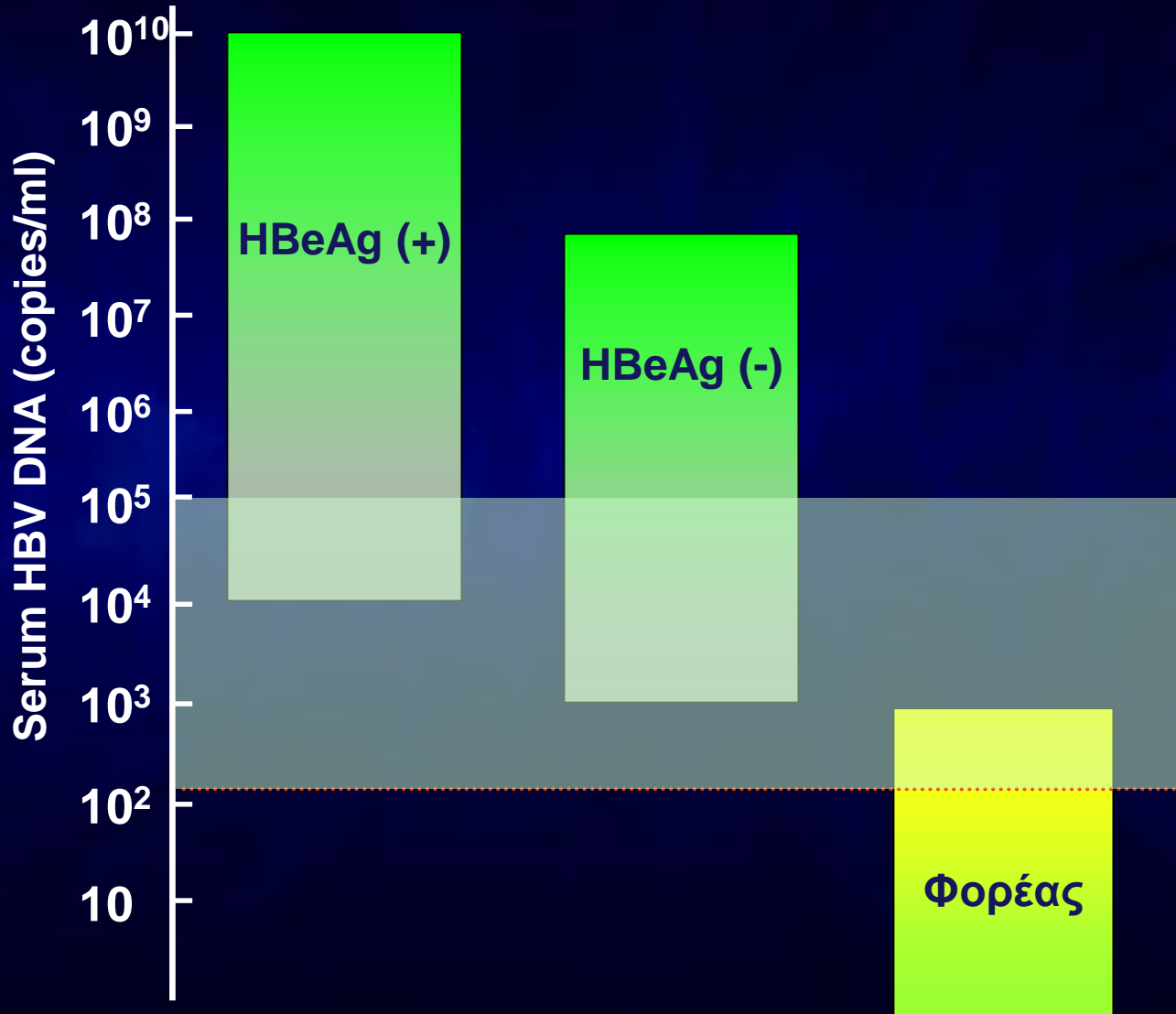
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ HBV-DNA =ΙΑΙΜΙΑ

- Υβριδισμός: 1 pg/ml (10^5 γονιδιώματα)
- Μέθοδος bDNA (Versant): 2000 γονιδιώματα/ml
- Amplicor monitor Roche: 200-400 γονιδιώματα/ml, IU=5,6 γονιδιώματα/ml
- TaqMan COMPAS (Roche): 170 γονιδιώματα/ml
- Ποιοτικός: Ισοδύναμη με HBsAg (+).
- Μόνο για **χρόνια ηπατίτιδα Β.**

HBV ΙΑΙΜΙΑ-ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

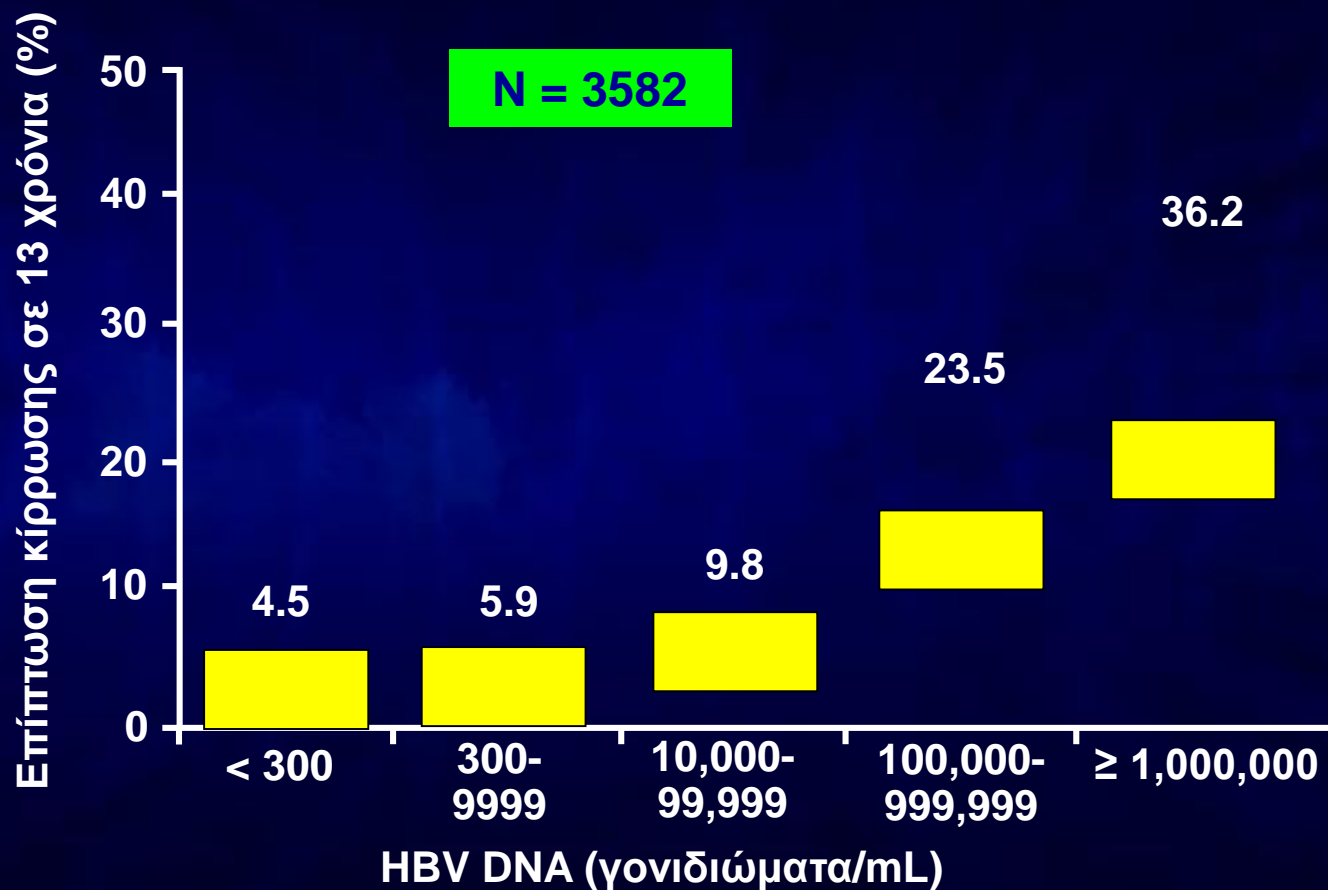
- HBeAg (+): $>10^{5-8}$ ιικά γονιδιώματα/ml, >20.000 IU/ml
- Σημαντική για τον καθορισμό του ιικού πολλαπλασιασμού σε HBeAg (-) / αντι-HBe (+) ασθενείς:
 10^{4-8} ιικά γονιδιώματα/ml >2.000 IU/ml
- Σε ανενεργούς φορείς: $<10^4$ ιικά γονιδιώματα/ml <2.000 IU/ml

ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΟΥ HBV DNA ΣΤΟΝ ΟΡΟ

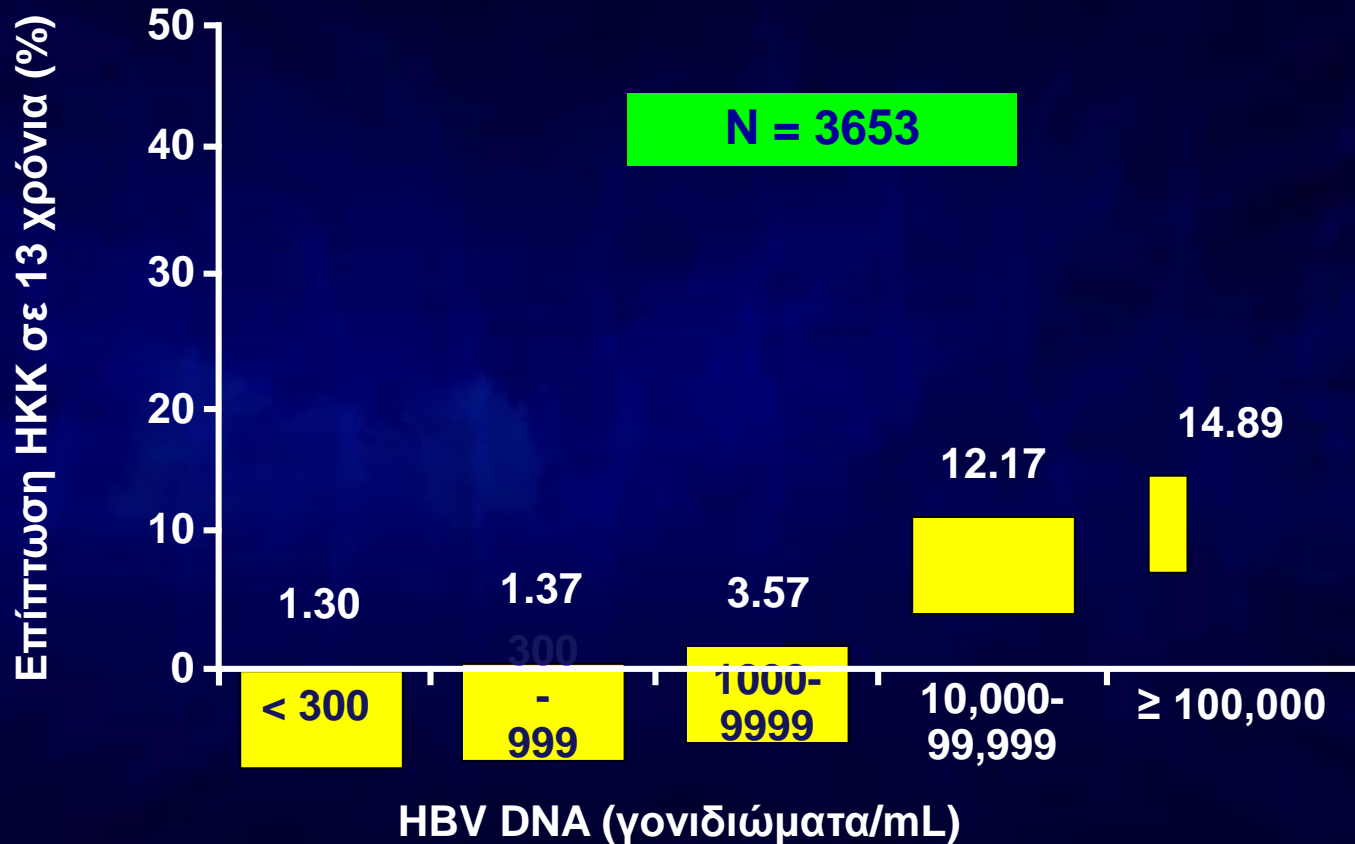

ΜΕΛΕΤΗ REVEAL: ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ HBV DNA ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΚΙΡΡΩΣΗΣ ΗΠΑΤΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ REVEAL: ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ HBV DNA ΜΕ ΕΠΙΠΤΩΣΗ ΗΚΚ

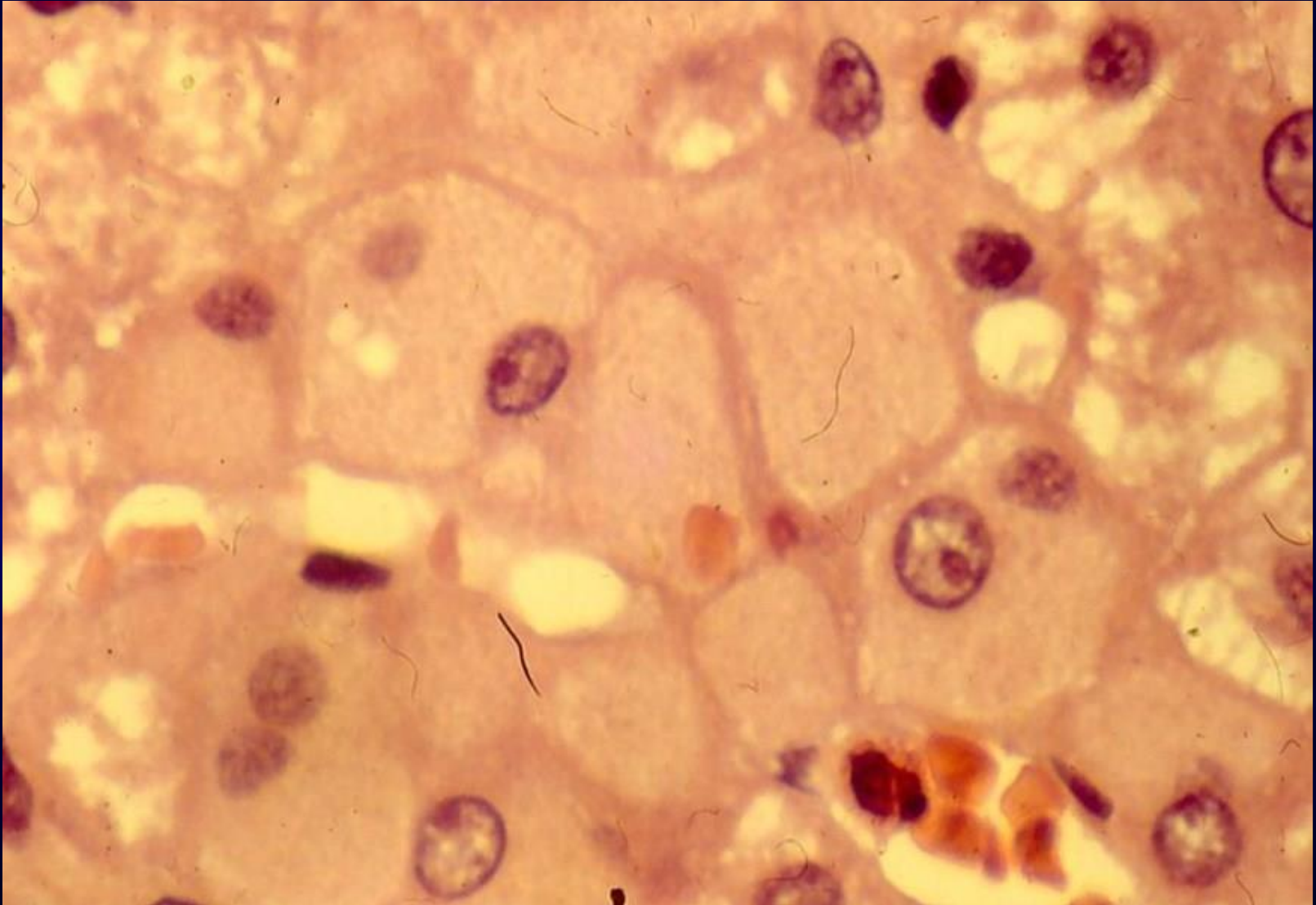
ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΣ

- Οι **τρανσαμινάσες** συσχετίζονται με την ιστολογική βλάβη
- Με την **ιστολογική εικόνα** εκτίμηση της φλεγμονής και της ίνωσης

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΗΒV ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΝΕΡΓΟΥ ΦΟΡΕΑ

- ΗBsAg+ > 6 μήνες
- ΗBeAg- , anti-HBe+
- ΗΒV DNA < 10^5 γονιδιώματα /ml
- Επιμόνως φυσιολογική ALT

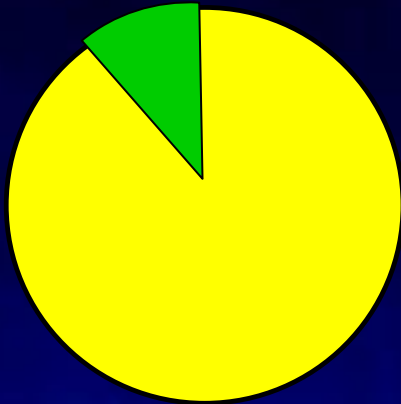
ΚΥΤΤΑΡΑ «ΣΑΝ ΘΑΜΠΟ ΤΖΑΜΙ»

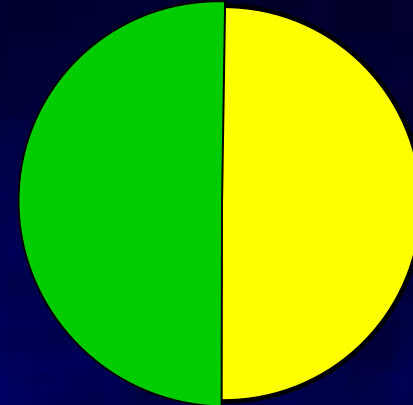
ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΟΞΕΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

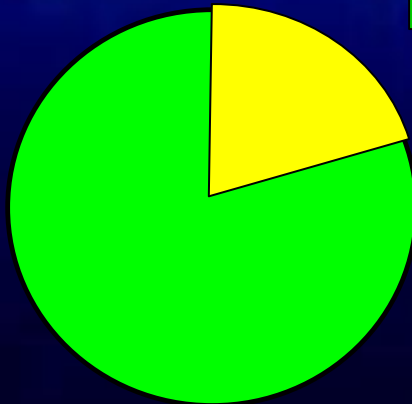
ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΕΤΑΠΤΩΣΕΩΣ ΟΞΕΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β ΣΕ ΧΡΟΝΙΟΤΗΤΑ

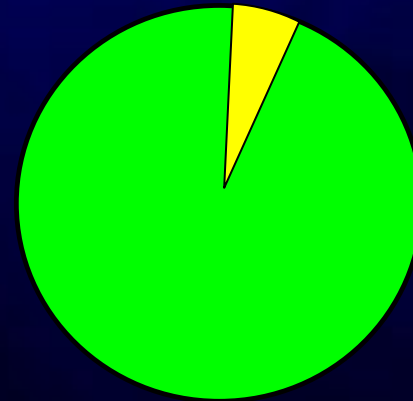
ΝΕΟΓΝΑ

ΒΡΕΦΗ

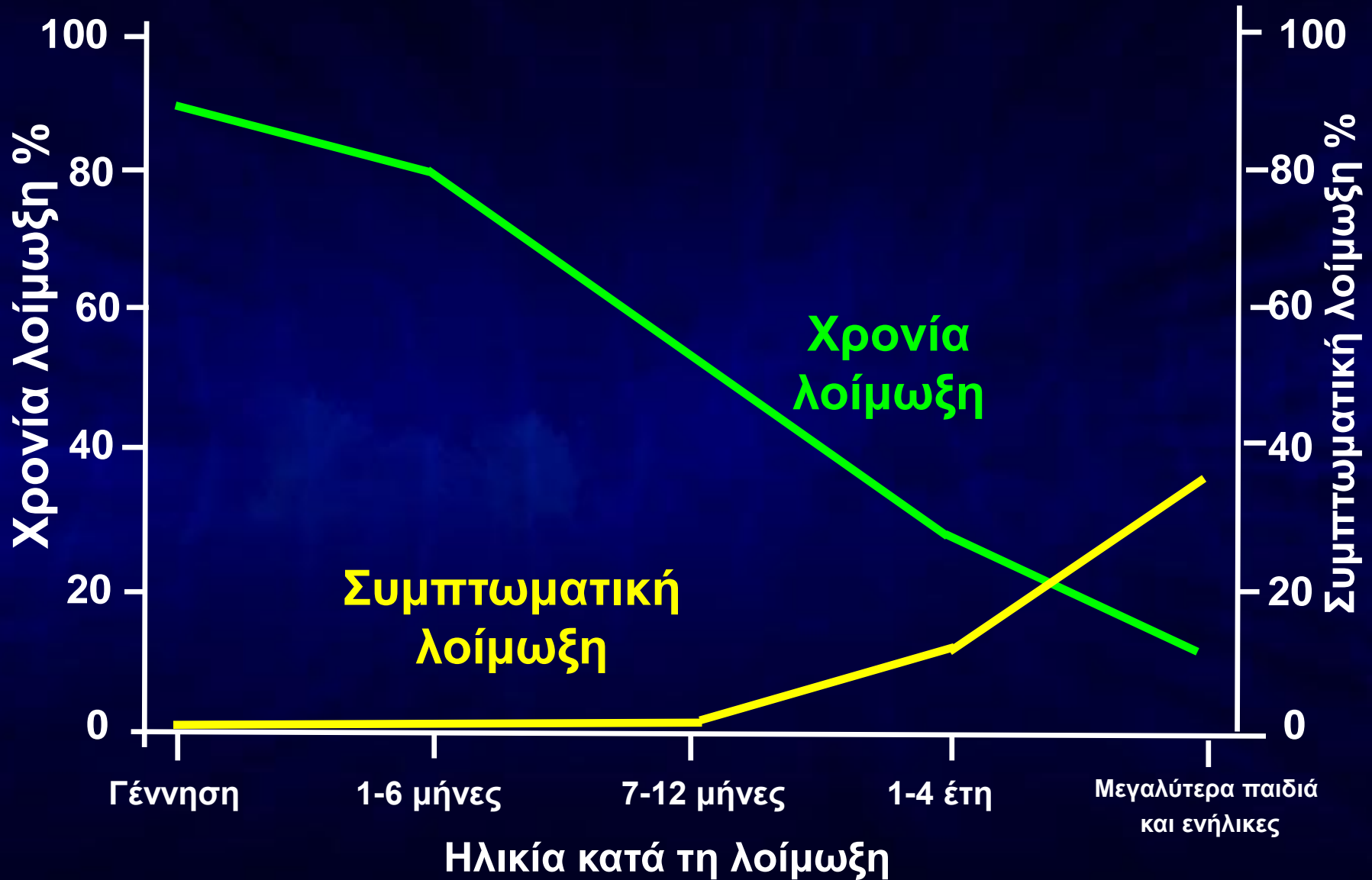

ΠΑΙΔΙΑ

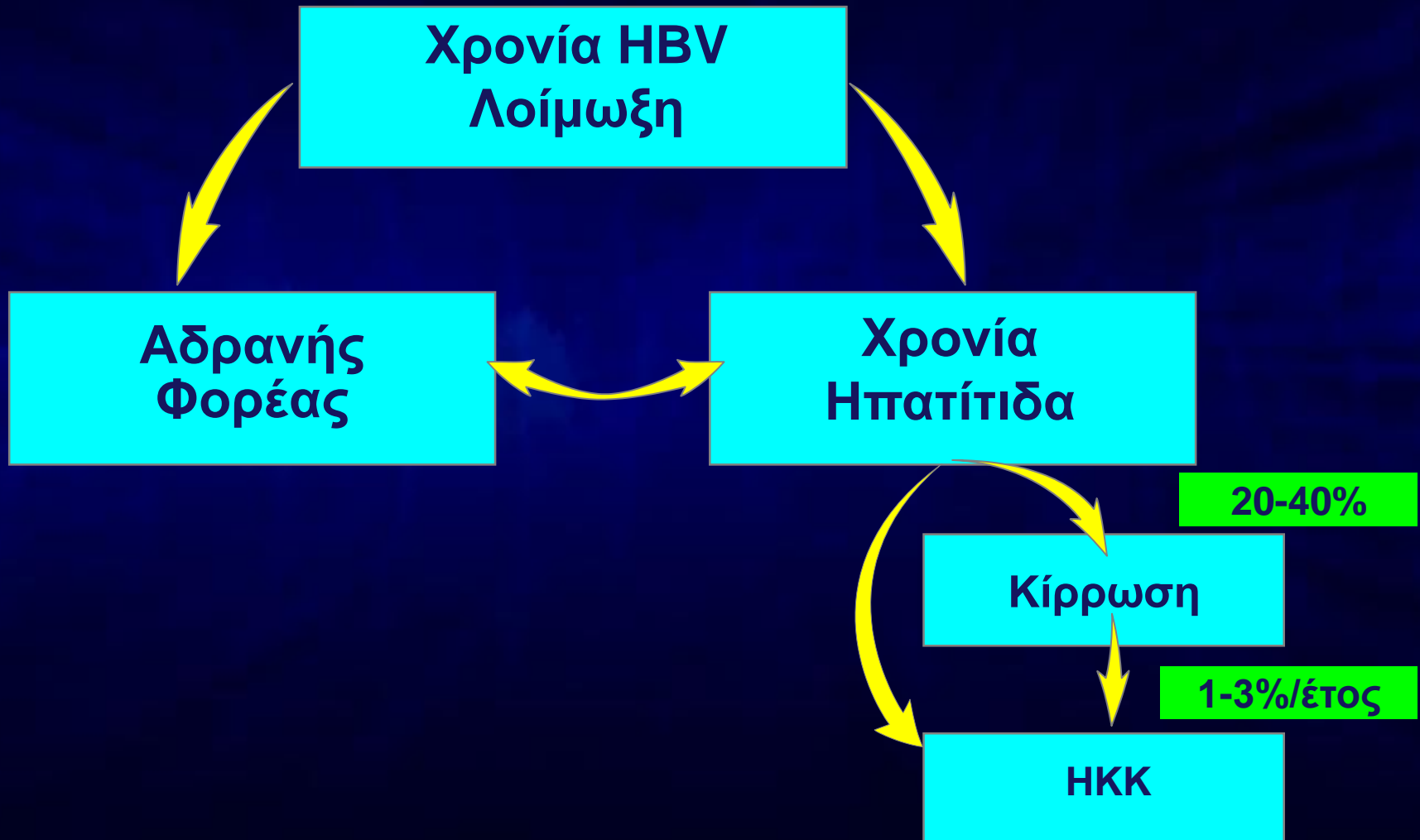
ΕΝΗΛΙΚΕΣ

ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗΣ

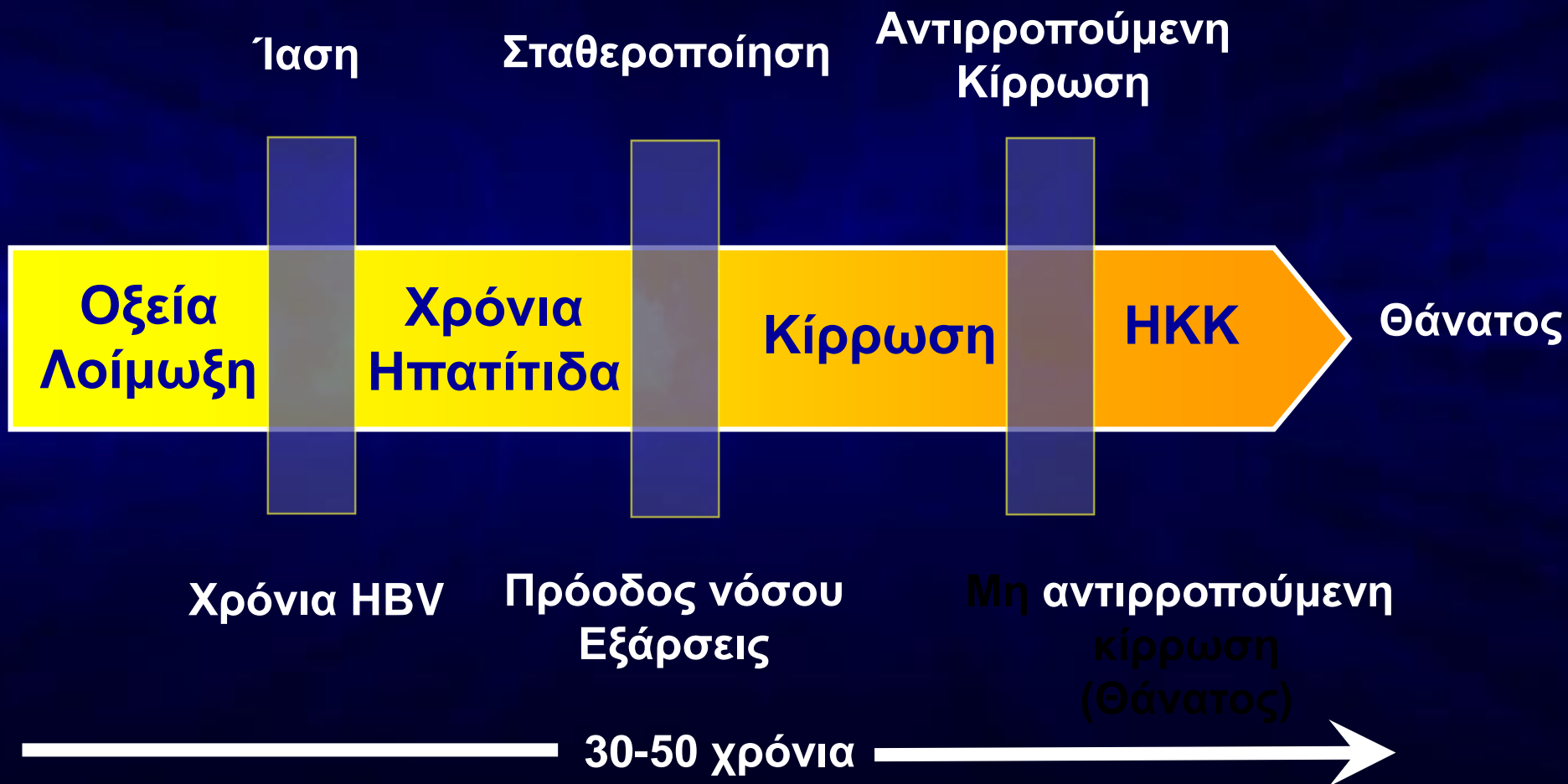

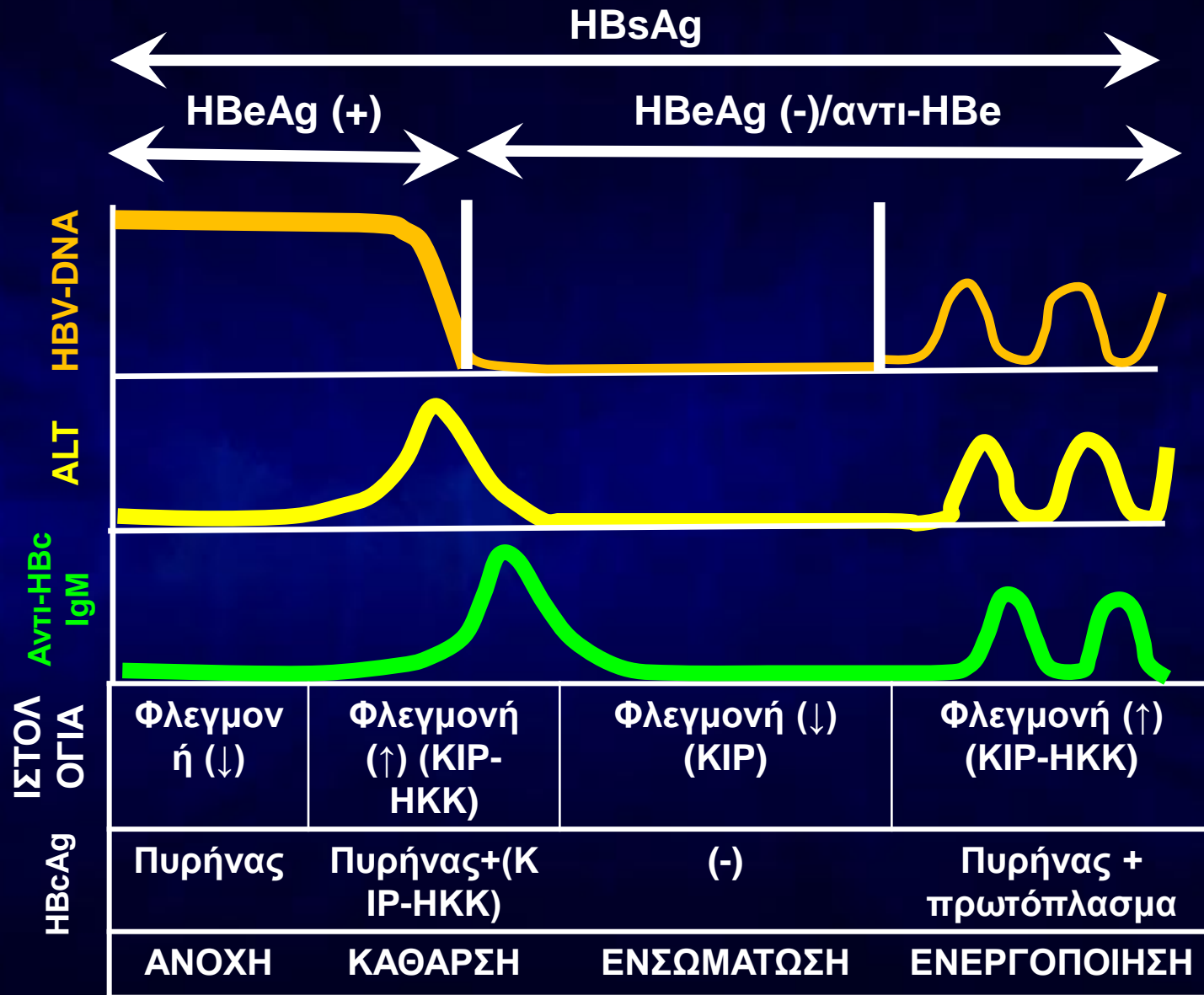
ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

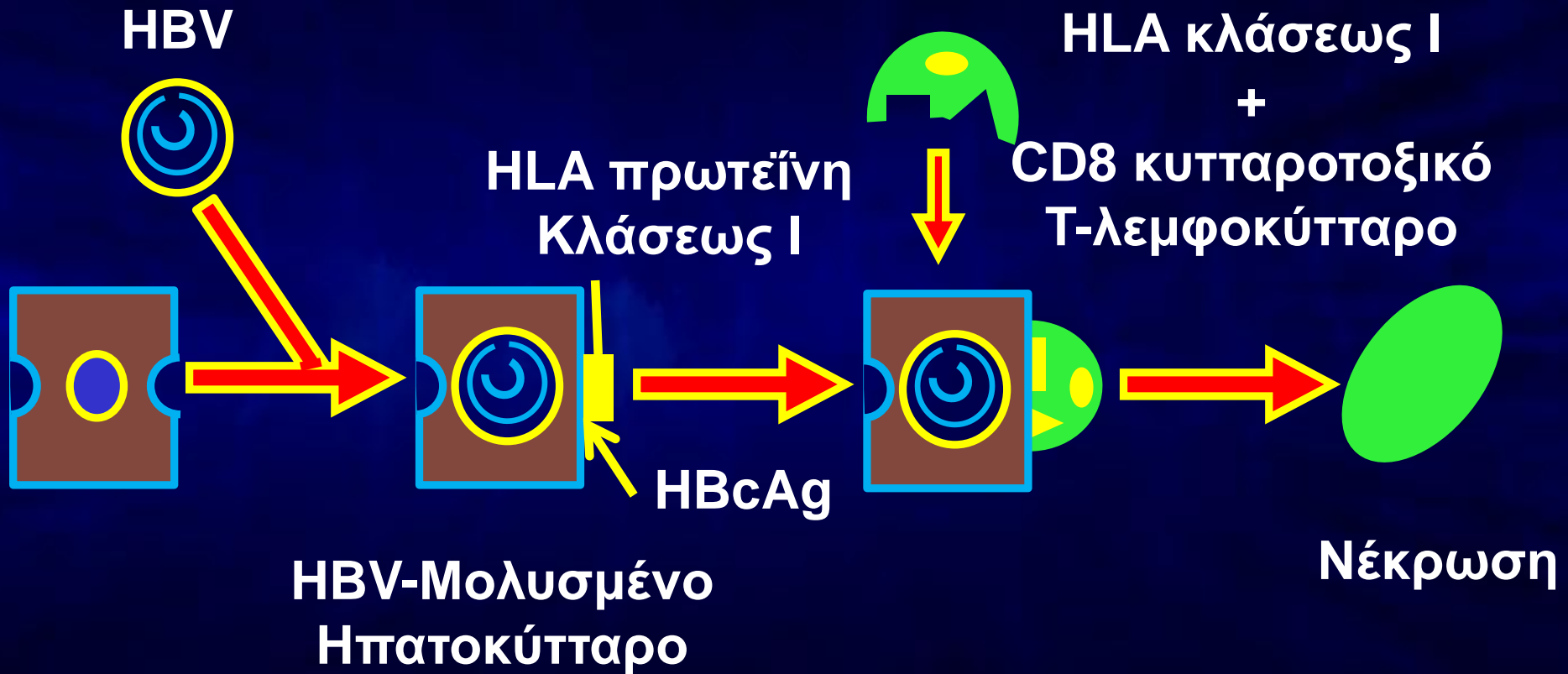
ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ HBV ΛΟΙΜΩΞΗΣ

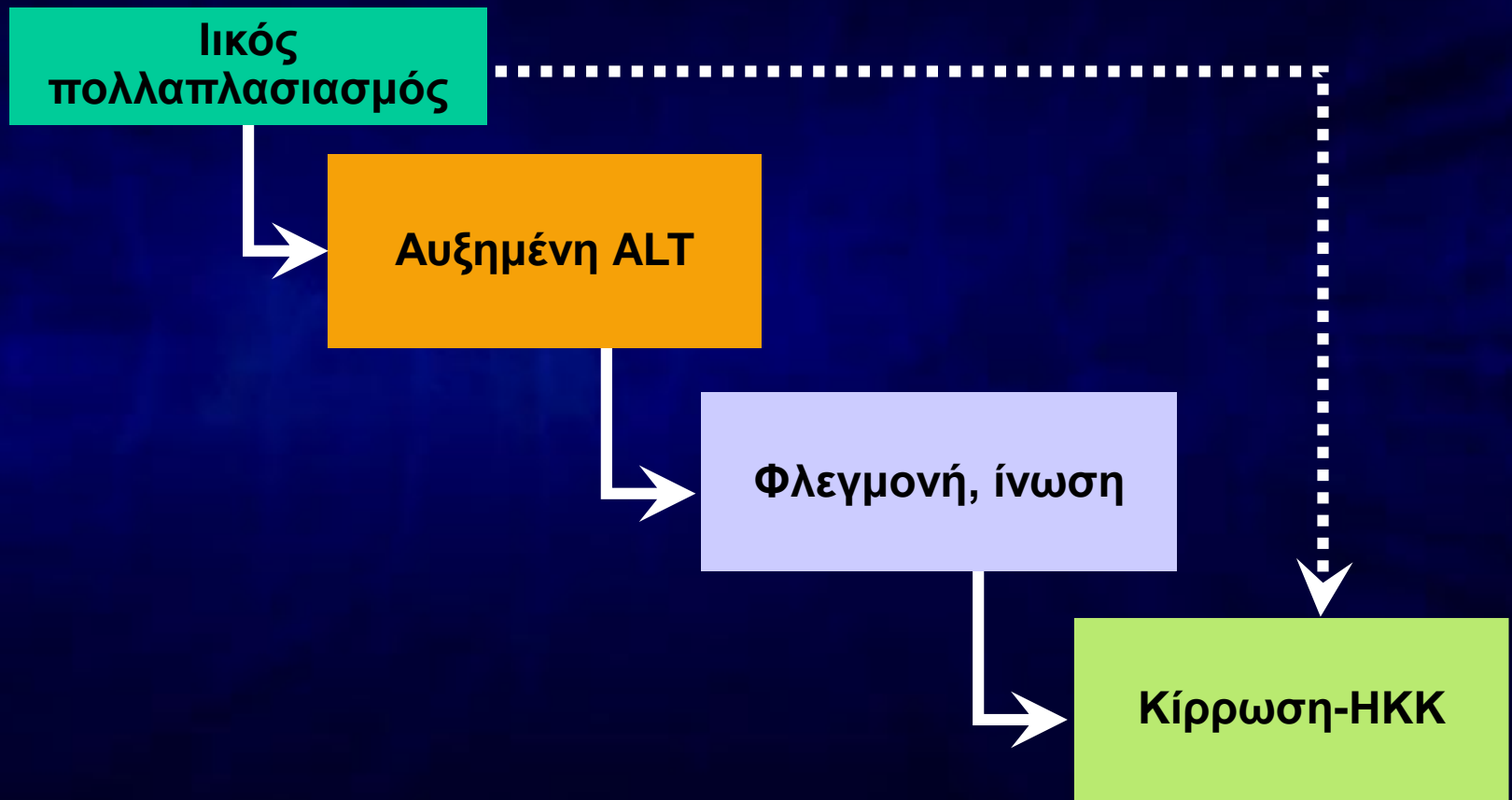
Η ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ HBV ΛΟΙΜΩΞΕΩΣ

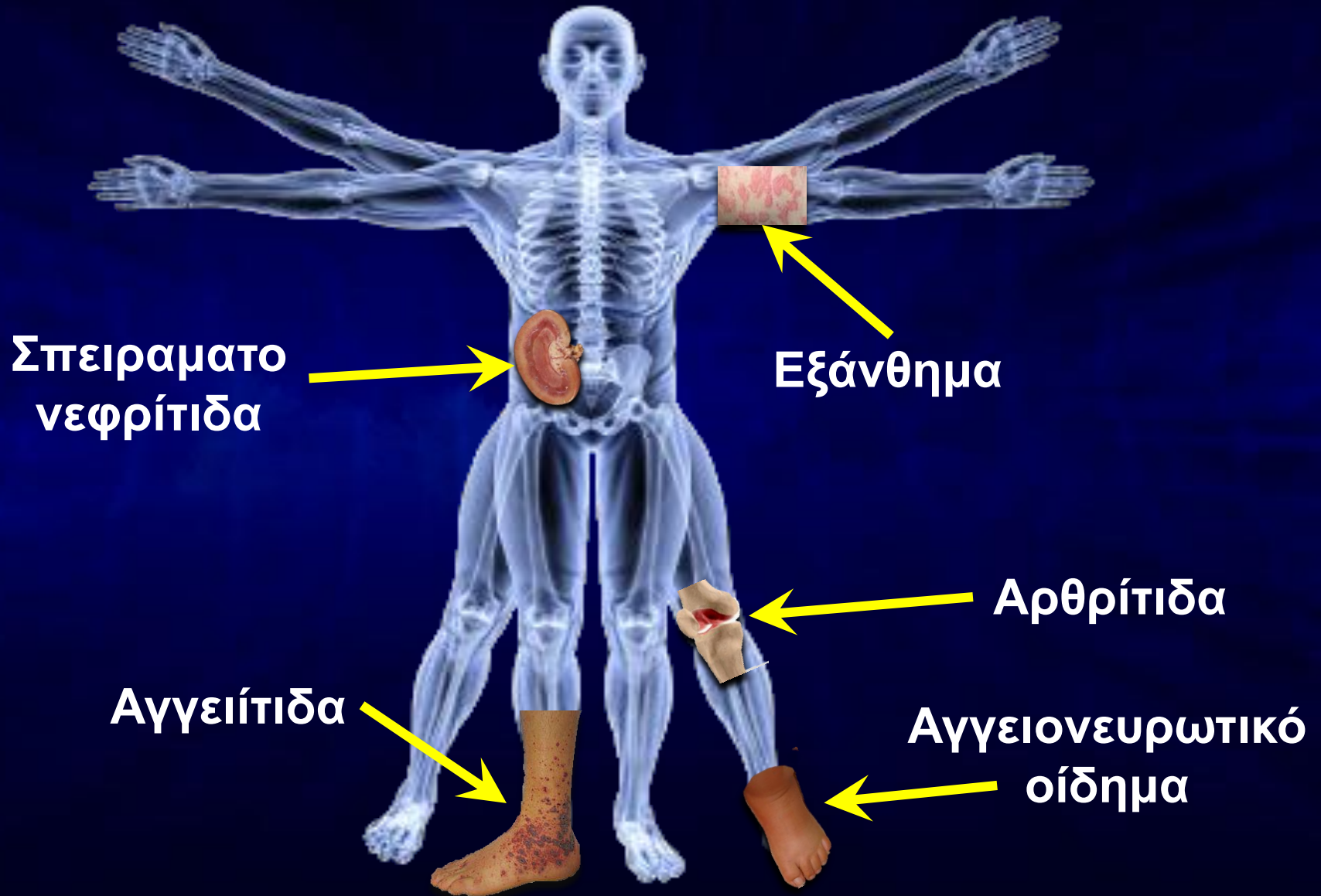
ΠΑΘΟΓΕΝΕΙΑ ΗΒV ΛΟΙΜΩΞΕΩΣ

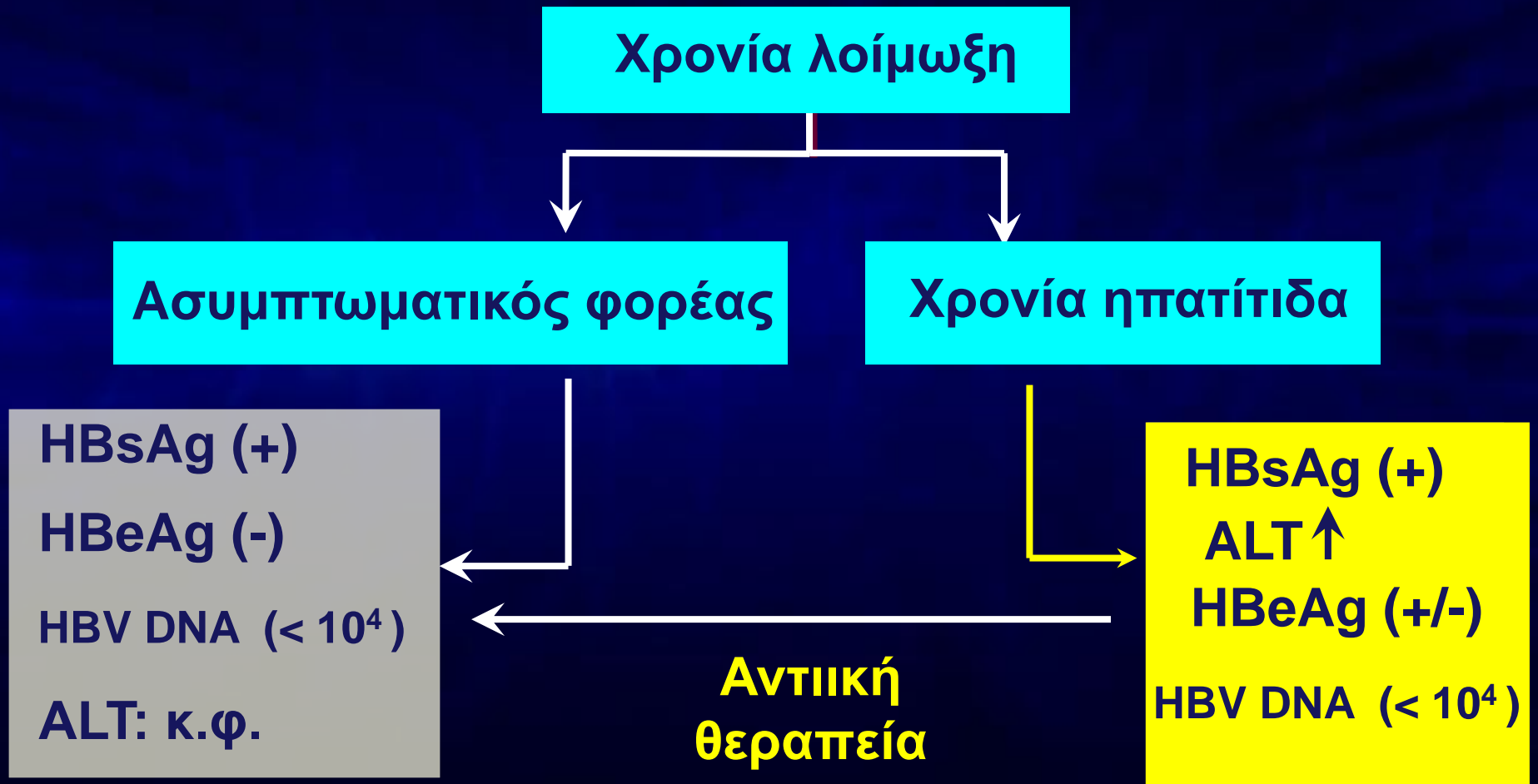
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΥΞΗΜΕΝΟΥ ΙΙΚΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ

ΕΞΩΗΠΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΗΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ-ΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΑΠΩΛΕΙΑ HbeAg & HbsAg

- HBeAg 0% - 20% (~10%)
- HBsAg 0% - 1.5% (~1%)

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΗΒV

Στόχοι:

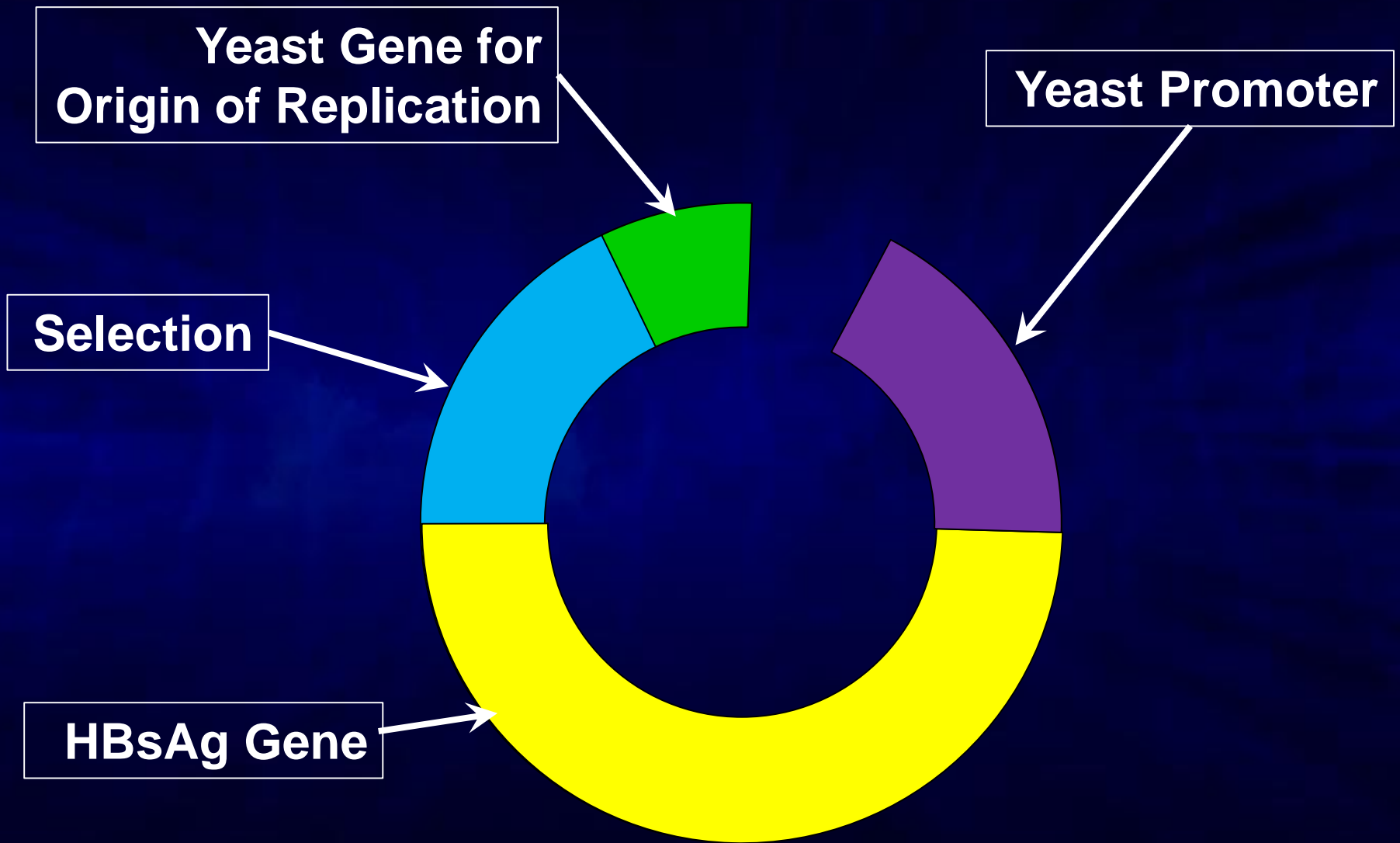
- Πρόληψη της χρόνιας ΗΒV λοίμωξης
- Πρόληψη της χρόνιας ηπατικής νόσου
- Πρόληψη ηπατοκυτταρικού καρκίνου
- Πρόληψη οξείας συμπτωματικής ΗΒV λοίμωξης

ΕΜΒΟΛΙΟ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

Περιέχει την ανασυνδυασμένη πρωτεΐνη
HBsAg

- Αποτελεσματικό
- Ασφαλές
- Δεν προκαλεί πολλαπλή σκλήρυνση
- Εκατομμύρια δόσεις παγκοσμίως, χωρίς προβλήματα

ΕΜΒΟΛΙΟ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

Ο ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Ένταξη εμβολίου στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών: 1998
  - Ο εμβολιασμός θα πρέπει να γίνεται κατά το πρώτο έτος ζωής, ή εναλλακτικά στην ηλικία των 11-12 ετών
- Υπουργική απόφαση: Δωρεάν εμβολιασμός των ομάδων μεγάλου κινδύνου

ΣΧΗΜΑΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

- **Σύνηθες σχήμα:** 3 δόσεις στους 0,1,6 μήνες
- **Επιταχυνόμενο σχήμα**
  - 4 δόσεις στους 0,1,2,12 μήνες
- **Νεογνά που γεννήθηκαν από μητέρες φορείς**
  - Κατά τη γέννηση: 0,1,6 ή 0,1,2,12 μηνών με ταυτόχρονη χορήγηση (κατά την 1η δόση) ανοσοσφαιρίνης σε διαφορετικό σημείο ένεσης
- **Σε περιπτώσεις έκθεσης στον ιό**
  - Επιταχυνόμενο σχήμα - Πρώτη δόση ταυτόχρονα με ανοσοσφαιρίνη
- **Άτομα που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση, ανοσοκατεσταλμένοι**
  - 4 δόσεις των 40μg σε 0,1,2,6 μήνες και έλεγχος τίτλων αντισωμάτων

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Χρειάζεται έλεγχος προ του εμβολιασμού
- Χρειάζονται αναμνηστικές δόσεις ;
- Σε μη ανταπόκριση;
- Ανεπιθύμητες ενέργειες των εμβολίων

ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

- Δεν προσφέρει, ούτε οικονομικά
- Ακίνδυνος ο εμβολιασμός σε άτομα με χρόνια λοίμωξη ή άνοσα

ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

- Συσχέτιση με ηλικία, γενετικό υλικό, ανοσοκαταστολή
- Διπλή δόση
- Νεότερα εμβόλια

ΠΟΙΟΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΖΟΝΤΑΙ

- Όλοι ο λειτουργοί υγείας (ιατροί, νοσηλευτές, φοιτητές, εργαζόμενοι)
- Πριν από την ένταξή τους στην εργασία ή την έναρξη της εκπαίδευσής τους
- Υποχρεωτικώς. Ο εθελοντικός εμβολιασμός απέτυχε
- Ανθρώπινα δικαιώματα;

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΕΝΩΝ

- Έλεγχος για αντι-HBs >10 IU/L, 1 μήνα μετά την τελευταία δόση
- Μη-ανταπόκριση <10 IU/L
- Επανεμβολιασμός: με 3 δόσεις: 70%
- Παρακολούθηση τακτικώς

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΣΘΕΝΩΝ

- Για μείωση $<10^4$ ιικά γονιδιώματα/ml
- Μόνο τότε επιστρέφουν

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΣΘΕΝΩΝ

- Για μείωση $<10^4$ ιικά γονιδιώματα/ml
- Μόνο τότε επιστρέφουν

ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΤΟΥ ΗΒΝ

- Υπογραφή των ασθενών που θα εκτεθούν στον λειτουργό με χρόνια λοίμωξη;

ΑΜΕΣΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΣ

- Καταστολή του πολλαπλασιασμού
HBV DNA $<10^5$,
HBeAg (-), +/- αντι-HBe
- ALT κφ
- Υποχώρηση της φλεγμονής

ΑΠΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

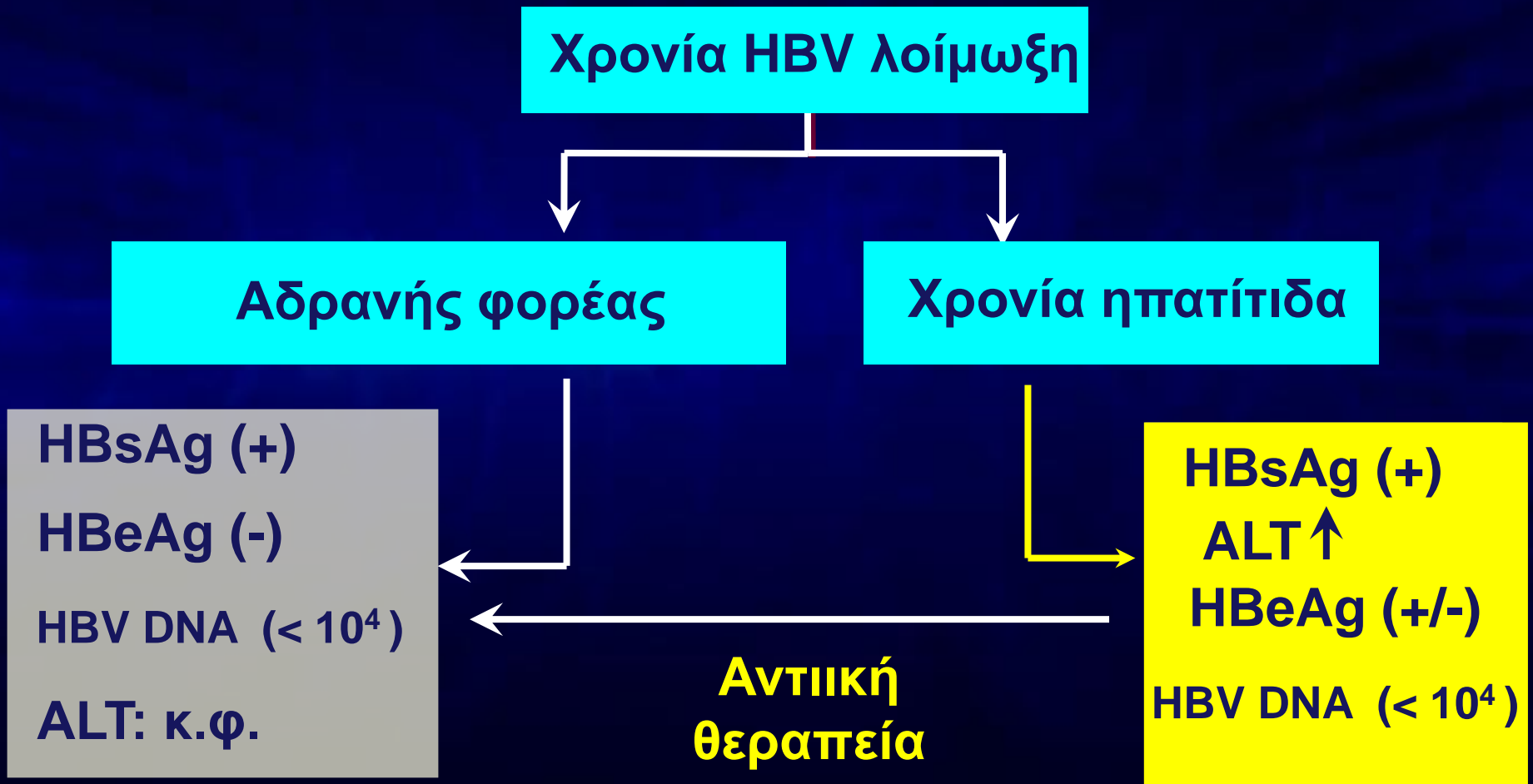
- Πρόληψη της κίρρωσης και του ΗΚΚ.
- Βελτίωση της επιβίωσης.
- Εκρίζωση του HBV (????)

ΠΟΙΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ;

- Ενεργός πολλαπλασιασμός: HBV DNA > $>10^4$ ιικά γονιδιώματα/ml, >20.000IU/ml
- Ιστολογικές ενδείξεις ηπατικής βλάβης

ΧΡΟΝΙΑ ΗΒV ΛΟΙΜΩΞΗ

ΑΜΕΣΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΒΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΣ

- Καταστολή του πολλαπλασιασμού
HBV DNA $<10^5$,
HBeAg (-), +/- αντι-HBe
- ALT κφ
- Υποχώρηση της φλεγμονής

ΑΠΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

- Πρόληψη της κίρρωσης και του ΗΚΚ.
- Βελτίωση της επιβίωσης.
- Εκρίζωση του HBV (????)
  - HBsAg (-) + αντι-HBs (+),
  - HBV DNA (-) με PCR στον ορό,
  - HBV DNA (-) με PCR στο ήπαρ.

ΠΟΙΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ;

- Ενεργός πολλαπλασιασμός του HBV: HBV DNA $> 10^5$
- Αύξηση ALT
- Ενεργός ανοσιακή απάντηση: αντι-HBc IgM > 0.200
- Ιστολογικές ενδείξεις ηπατικής βλάβης

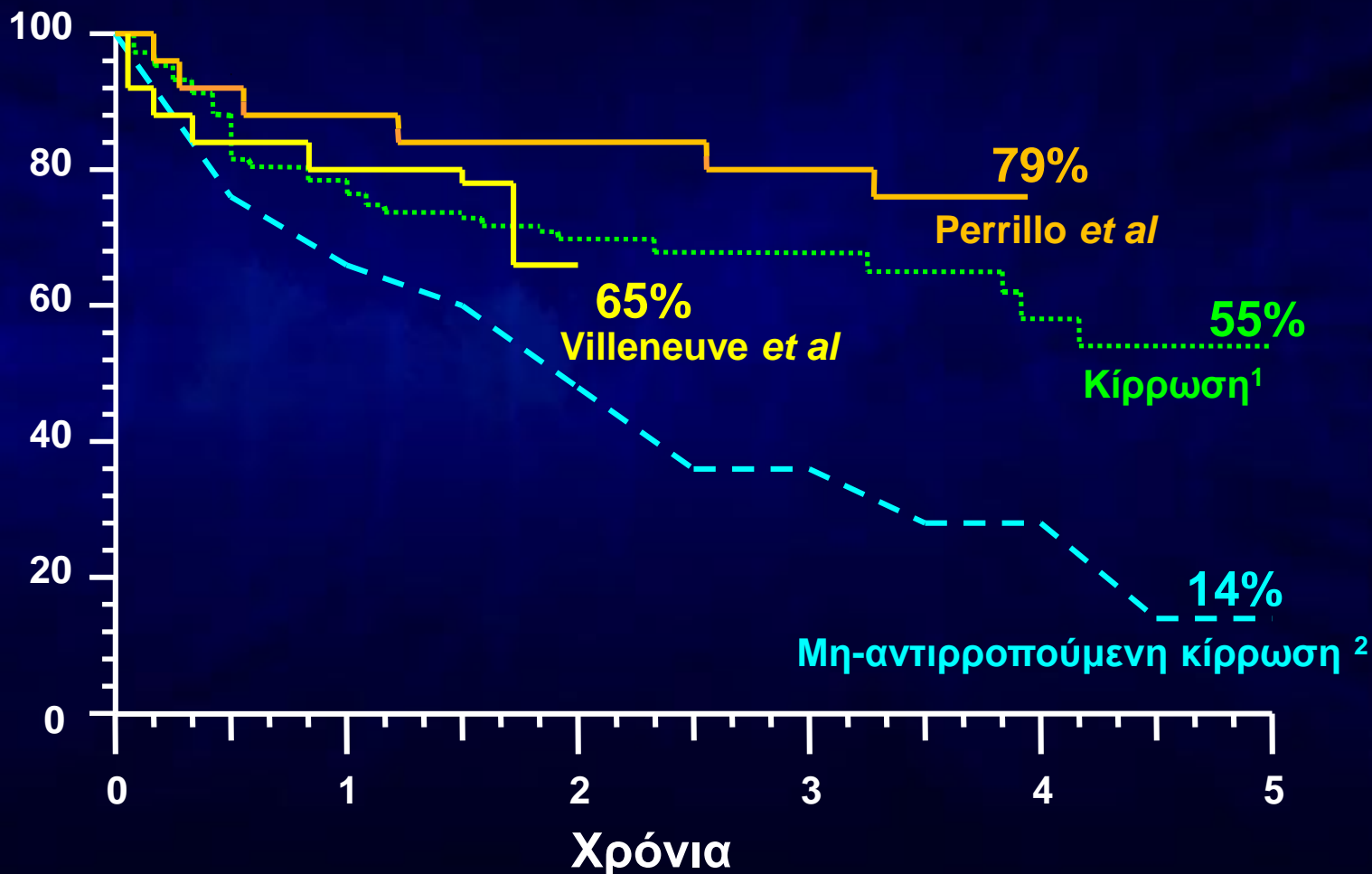
ΦΑΡΜΑΚΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

- **Ιντερφερόνη –α** (Κλασική: α-2α Roferon A®, α-2β Intron-A® **Πεγκυλιωμένη**: α-2α Pegasys®, α-2β PegIntron®)
- **Νουκλεοσιδικά ανάλογα**
  - Λαμβουδίνη** (Zeffix®)
  - Τελμπιβουδίνη** (Sebivo®)
  - Εντεκαβίρη** (Baraclude®)
- **Νουκλεοτιδικά ανάλογα**
  - Αδεφοβίρη** (Hepsera®)
  - Τενοφοβίρη** (Viread®)

Εμτρισιταμπίνη, κ.ά

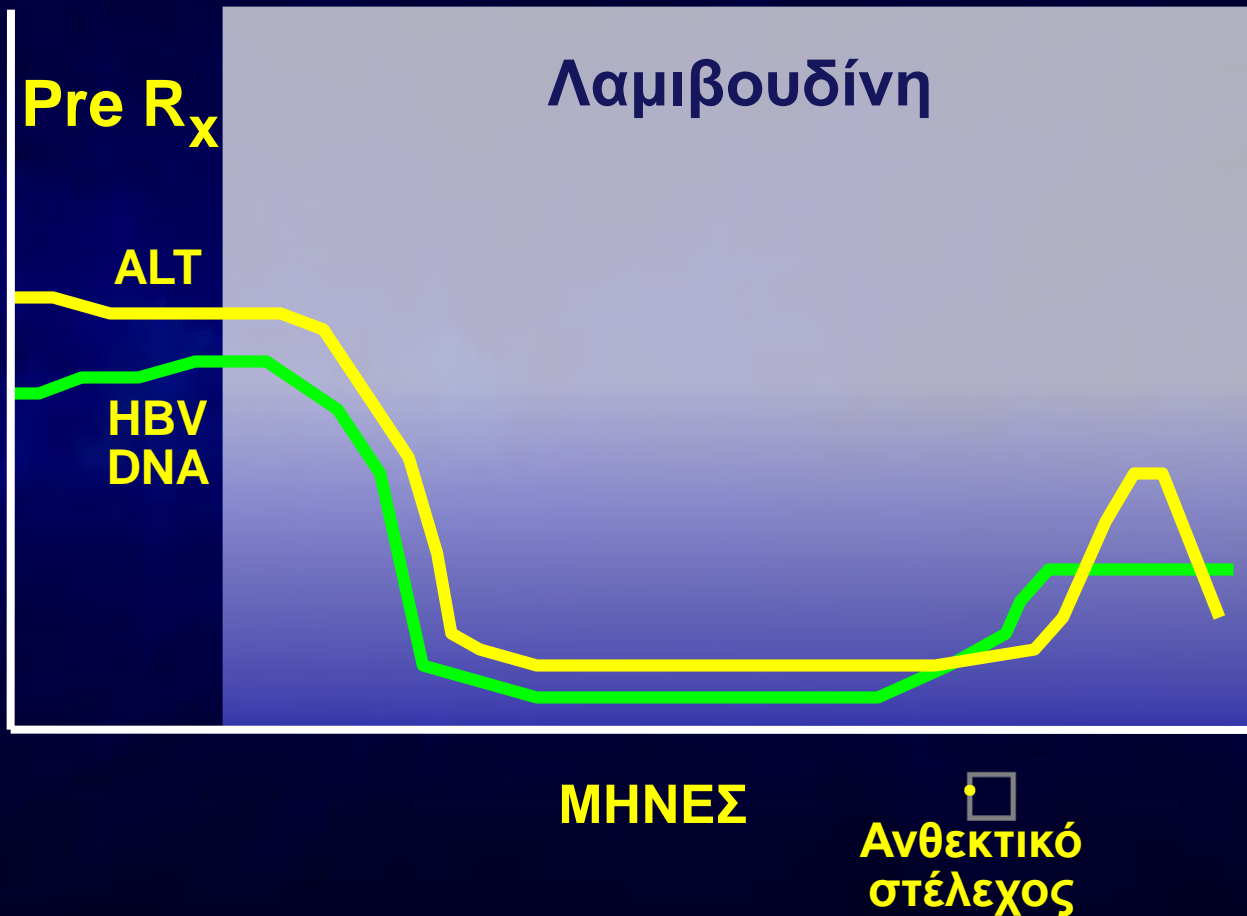
ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΗΒΝ ΚΙΡΡΩΣΗΣ ΜΕ ΛΑΜΙΒΟΥΔΙΝΗ

%Επιβίωση

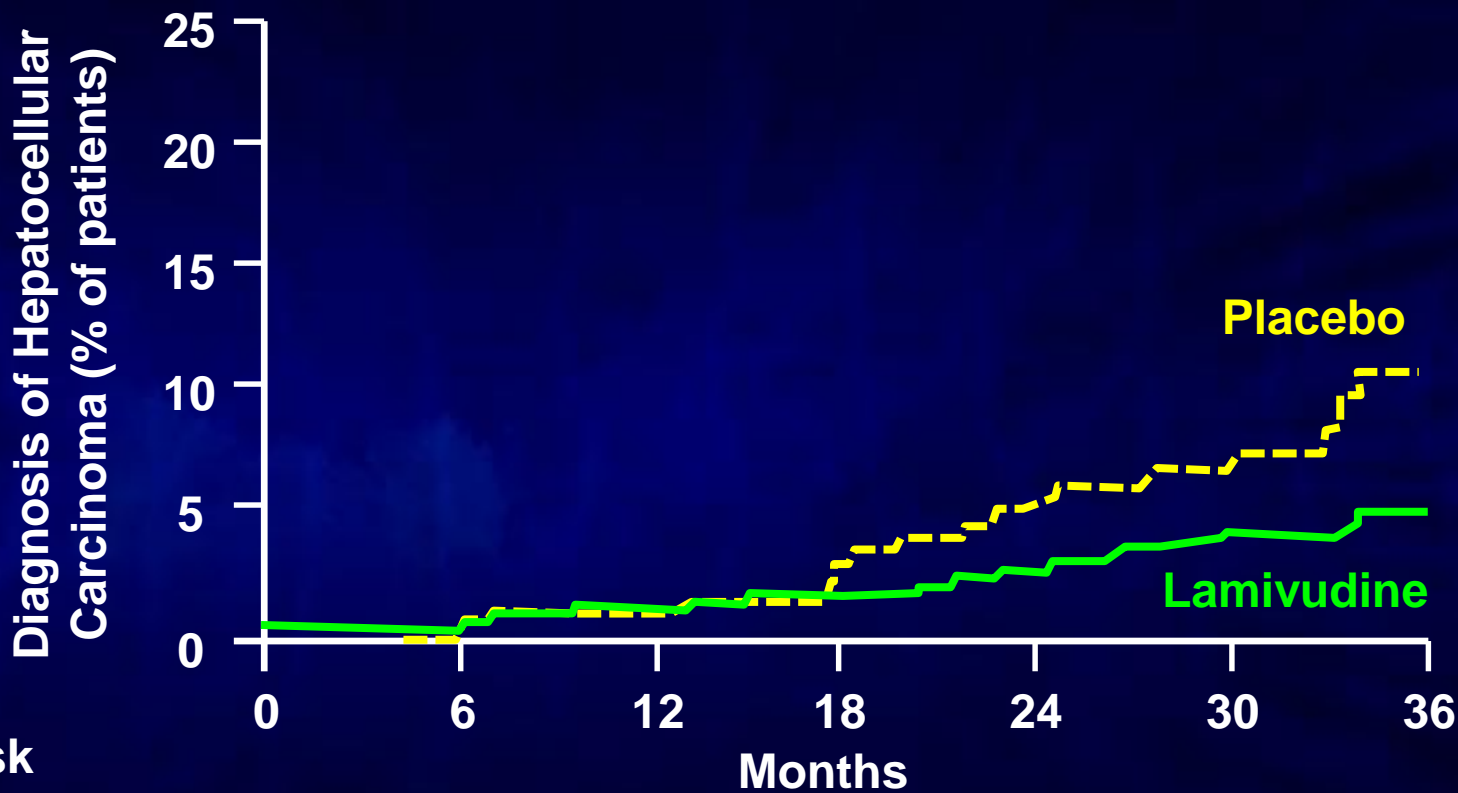

¹ Weissberg et al, ² De Jongh et al

ΑΝΑΔΥΣΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΗΚΚ

No. at Risk

Placebo	215	209	198	184	173	153	43
Lamivudine	436	429	417	400	385	347	122

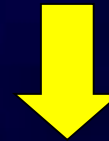
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΣΕ ΧΡΟΝΙΟΥΣ ΑΝΕΝΕΡΓΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Καμία

Προσεκτική παρακολούθηση για μετάπτωση σε χρόνια ηπατίτιδα

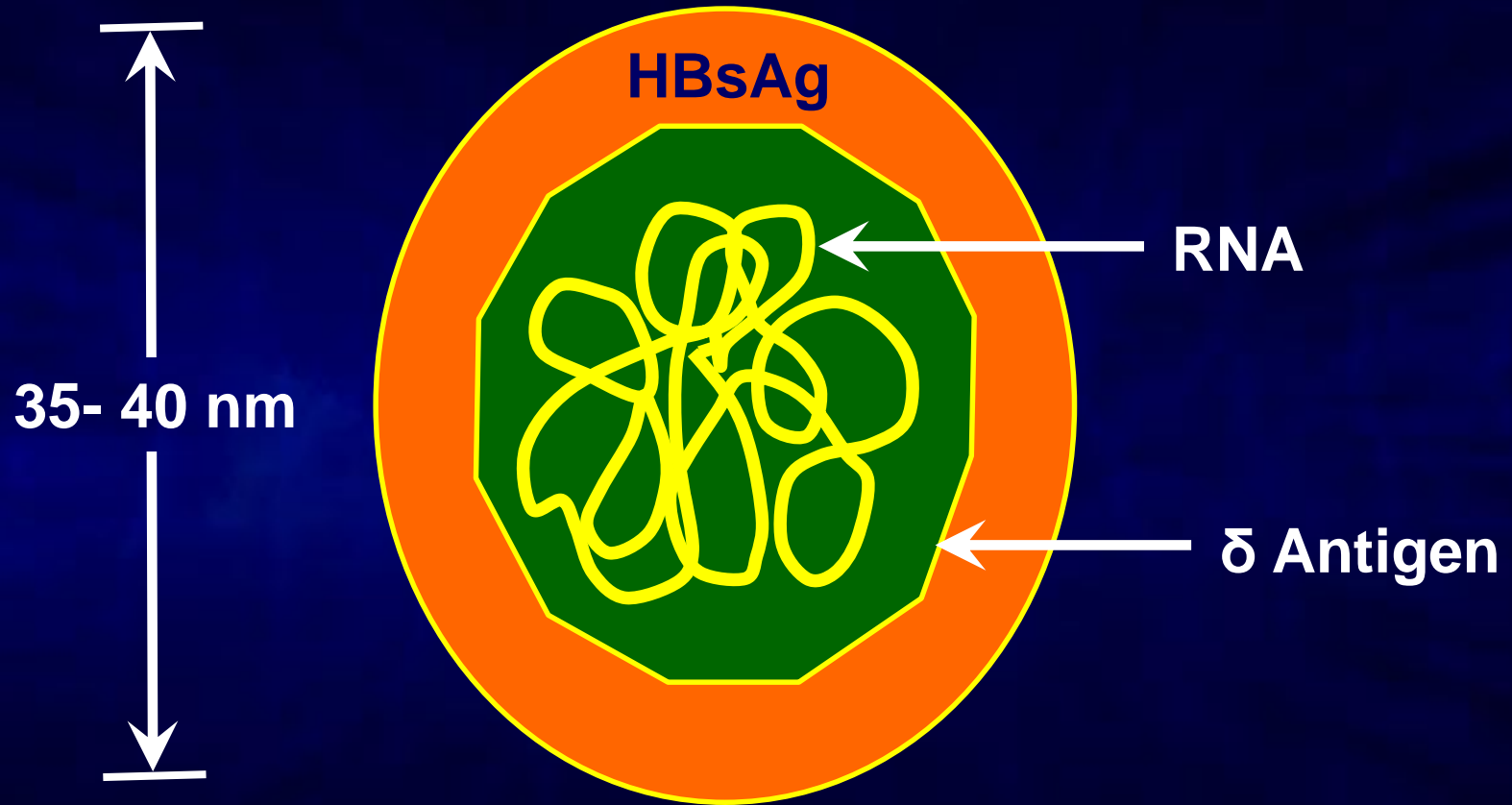

ALT + ποσοτικό IgM anti-HBc

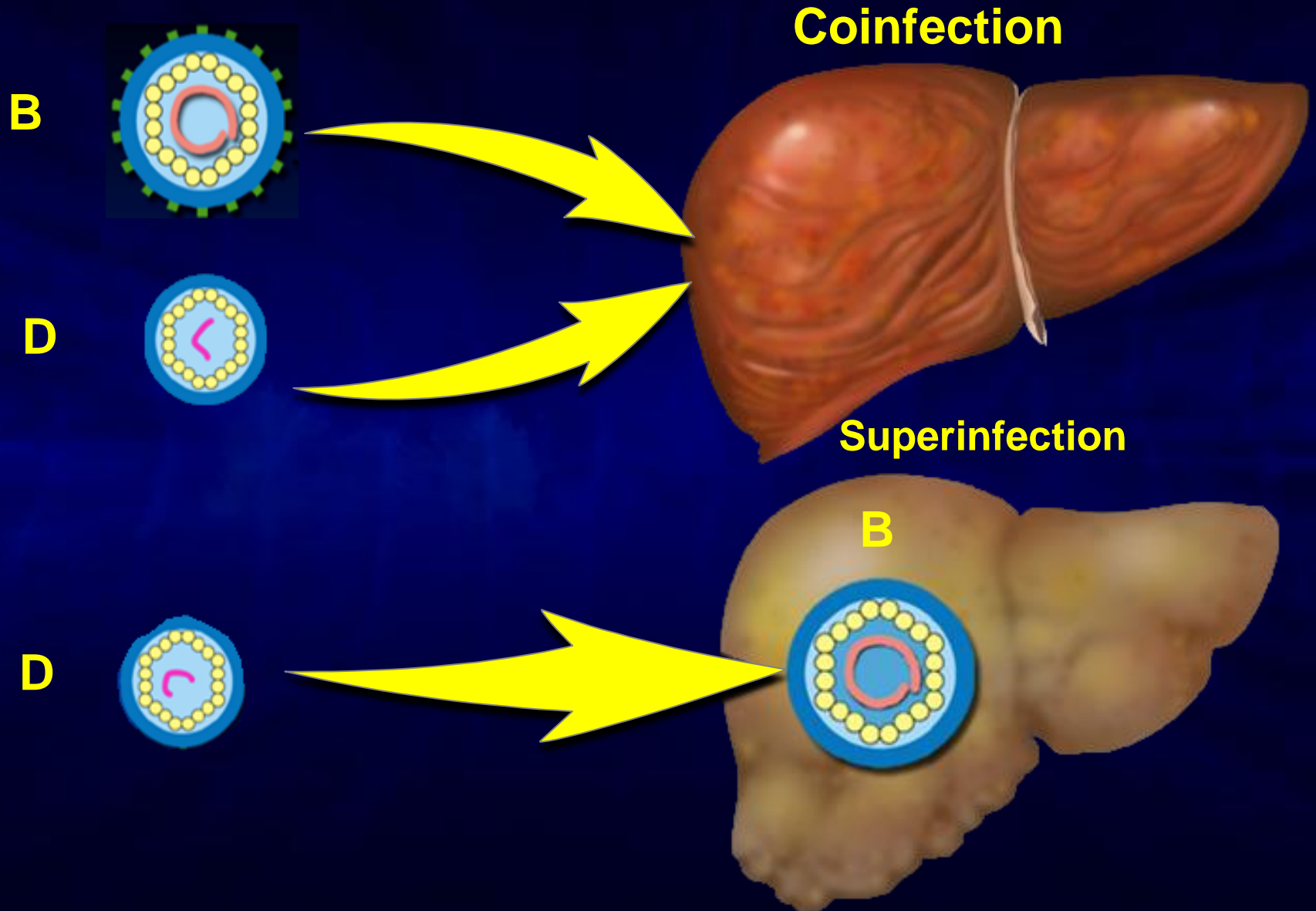

/2-3 μήνες για 2 έτη και στη συνέχεια /6-12 μήνες

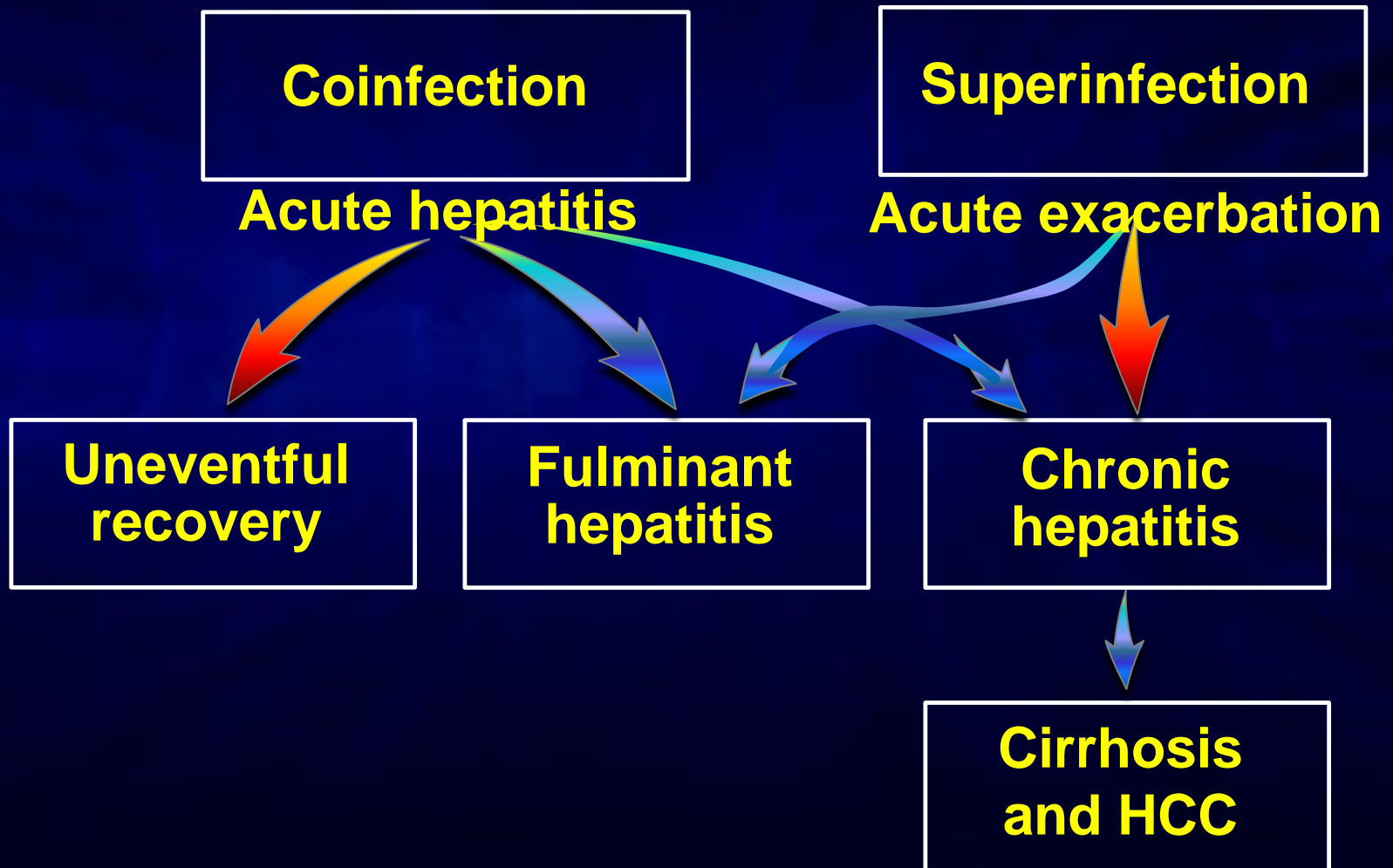
DELTA AGENT

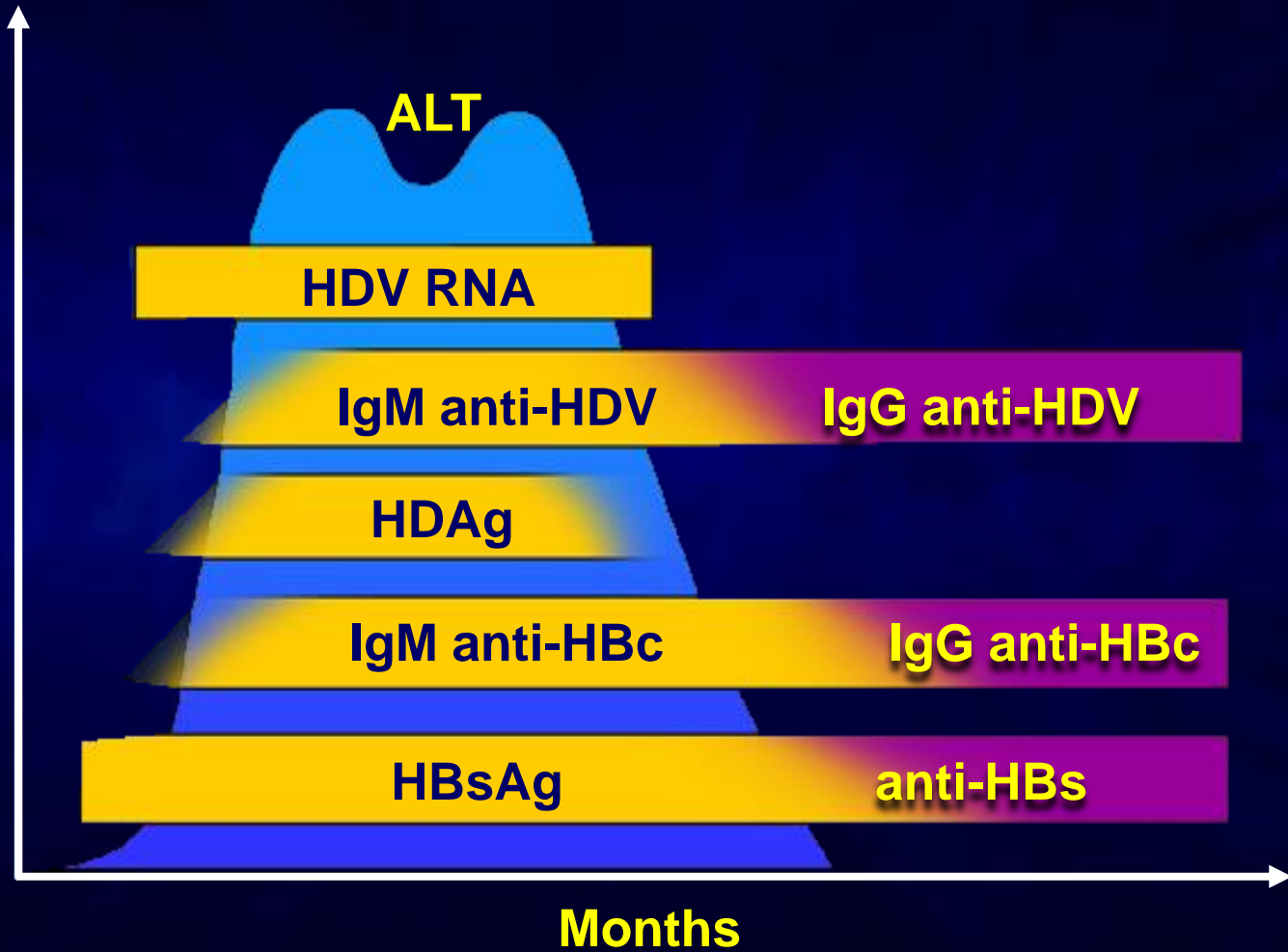
MODES OF HDV INFECTION

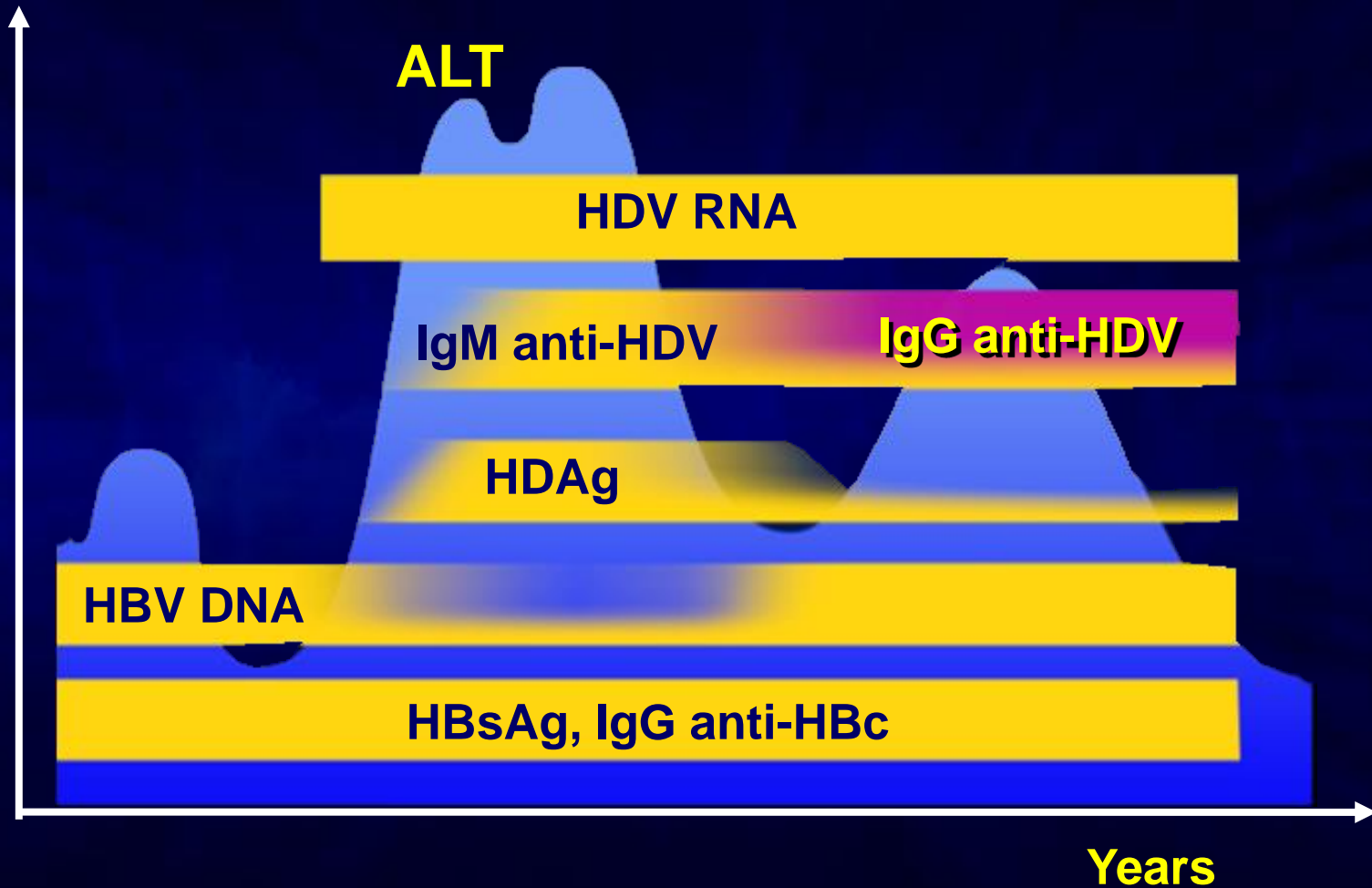
CLINICAL SEQUELAE OF HDV INFECTION

HDV CO-INFECTION

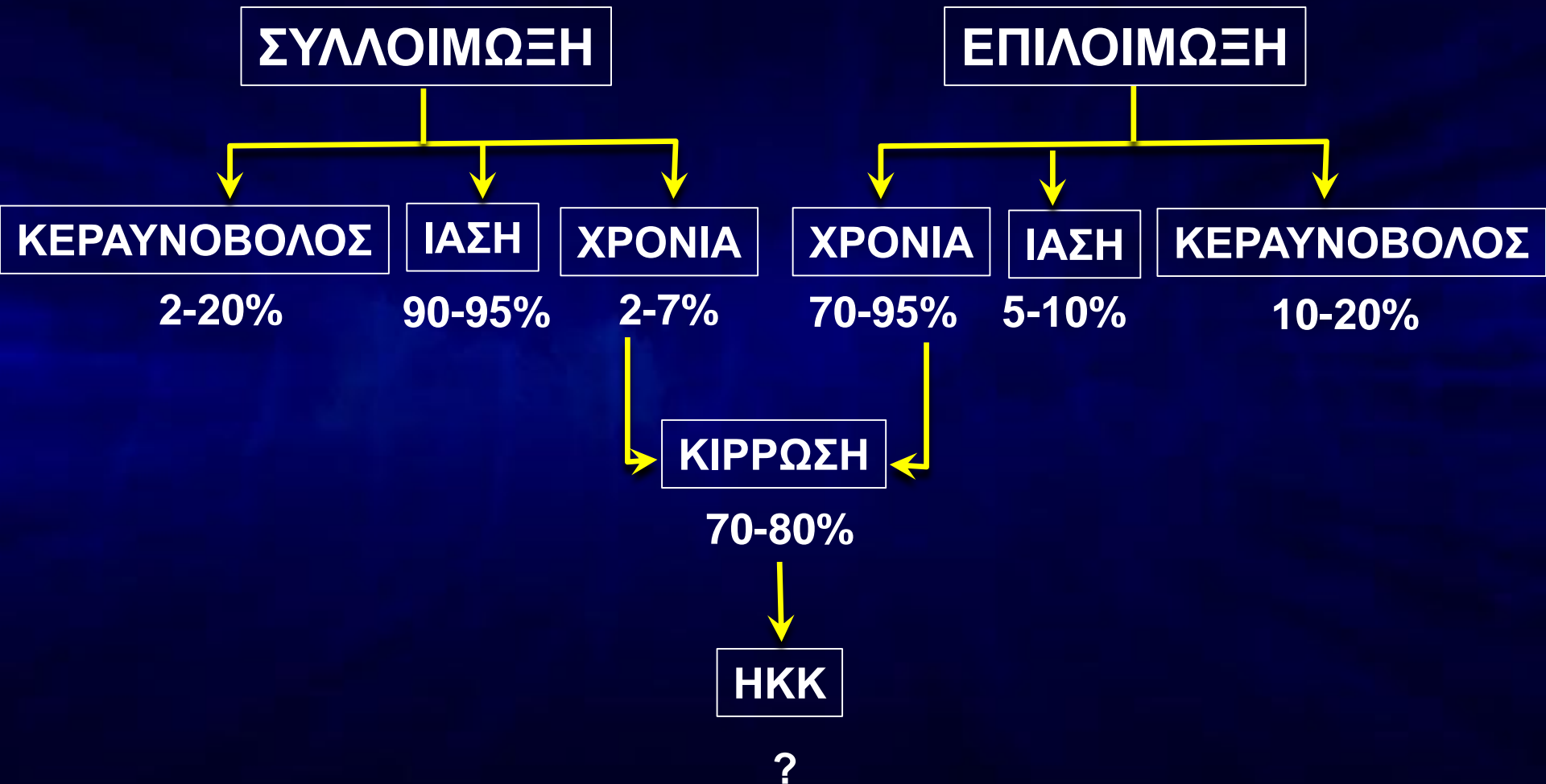
HDV SUPERINFECTION

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ HDV ΛΟΙΜΩΞΗΣ

- Αντι-HDV (+) >1/1000
- Αντι-HDV IgM (+)
- HDV RNA (RT-PCR)
- HDVAg στον ορό (EIA)
- HDVAg στο ήπαρ, ανοσοϊστοχημικά

ΦΥΣΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΟΞΕΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Δ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ